

РЕПУБЛИКА СРПСКА

ВЛАДА

Е

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ОДУЗИМАЊУ ИМОВИНЕ КОЈА ЈЕ ПРОИСТЕКЛА ИЗВРШЕЊЕМ
КРИВИЧНОГ ДЈЕЛА**

Бања Лука, децембар 2017. године

ЗАКОН
О ОДУЗИМАЊУ ИМОВИНЕ КОЈА ЈЕ ПРОИСТЕКЛА ИЗВРШЕЊЕМ
КРИВИЧНОГ ДЈЕЛА

ГЛАВА I
ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови, поступак и органи надлежни за откривање, одузимање и управљање имовином која је проистекла извршењем кривичног дјела и прекршаја, те међународна сарадња.

Члан 2.

(1) Одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела примјењује се за кривична дјела прописана Кривичним закоником Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/17):

- 1) против живота и тијела:
 1. тешко убиство (члан 125. став 2),
 2. отмица (члан 142),
- 2) против слобода и права грађана:
 1. трговина људима (члан 145),
 2. трговина дјецом (члан 146),
 3. удруживање ради вршења кривичних дјела трговине људима и дјецом (члан 147),
- 3) против полног интегритета:
 1. навођење на проституцију (члан 169),
- 4) против сексуалног злостављања и искориштавања дјетета:
 1. искориштавање дјете за порнографију (члан 175),
 2. искориштавање дјете за порнографске представе (члан 176),
 3. искориштавање компјутерске мреже или комуникације другим техничким средствима за извршење кривичних дјела сексуалног злостављања или искориштавања дјетета (члан 178),
 4. навођење дјетета на проституцију (члан 180),
- 5) против здравља људи:
 1. неовлаштена производња и промет опојних дрога (члан 207),
- 6) против привреде и платног промета:
 1. незаконито поступање у привредном пословању (члан 248),
 2. злоупотреба положаја одговорног лица (члан 249),
 3. оштећење повјерилаца (члан 254),
 4. примање мита у обављању привредне дјелатности (члан 256),
 5. давање мита у обављању привредне дјелатности (члан 257),

6. праће новца (члан 263),
 7. утаја пореза и доприноса (члан 264),
 8. недозвољена трговина (члан 271),
- 7) тероризма:
1. финансирање терористичких активности (члан 300),
- 8) против службене дужности:
1. злоупотреба службеног положаја или овлаштења (члан 315),
 2. проневјера (члан 316),
 3. превара у служби (члан 317),
 4. примање мита (члан 319),
 5. давање мита (члан 320),
 6. трговина утицајем (члан 321),
 7. незаконито давање погодности привредним субјектима (члан 325),
- 9) против правног саобраћаја:
1. фалсификовање и употреба хартија од вриједности (члан 353),
 2. фалсификовање кредитних картица и картица за безготовинско плаћање (члан 354),
 3. фалсификовање знакова за вриједност (члан 355),
 4. прављење, набављање и давање другом средстава за фалсификовање (члан 356),
- 10) против јавног реда и мира:
1. израђивање и набављање оружја и средстава намијењених за извршење кривичних дјела (члан 360),
 2. недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја (члан 361),
 3. удруживање ради вршења кривичних дјела (члан 365),
 4. извршење кривичног дјела у саставу криминалног удружења (члан 366),
- 11) против безбједности компјутерских података:
1. компјутерска превара (члан 410),
 2. неовлаштено кориштење компјутера или компјутерске мреже (члан 413),
- 12) против човјечности и вриједности заштићених међународним правом.
- (2) Одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела примјењује се и за друга кривична дјела прописана Кривичним закоником Републике Српске (у даљем тексту: Кривични законик) и другим законима, као и законима који су престали да важе, те за прекршаје, ако имовинска корист, односно вриједност предмета који су употријебљени или су били намијењени за извршење или су настали извршењем кривичног дјела или прекршаја, прелази износ од 50.000 КМ.

Члан 3.

(1) Странке у поступку одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела су јавни тужилац и власник.

(2) У поступку из става 1. овог члана могу се користити и докази прибављени у току кривичног поступка.

(3) Ако одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела није могуће, јавни тужилац може предложити да се одузме и друга имовина која одговара вриједности имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела.

(4) Ако одредбама овог закона није посебно прописано, сходно се примјењују одредбе Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: Закон о кривичном поступку).

Члан 4.

(1) Поједини појмови и изрази употрејебљени у овом закону имају сљедеће значење:

1) имовином се сматра добро сваке врсте, материјално или нематеријално, покретно или непокретно, удјели у правном лицу, правни документи или исправе у било којој форми којима се доказује право или интерес у односу на такво добро, као и приход или друга корист остварена непосредно или посредно из кривичног дјела, као и добро у које је она претворена или са којим је помијешана,

2) имовином која је проистекла извршењем кривичног дјела сматра се имовина власника која је у очигледној несразмјери са његовим законитим приходима,

3) законити приходи су расположива финансијска средства власника имовине за које је могуће утврдити законитост стицања,

4) власником се сматра осумњичено, оптужено, осуђено лице, оставилац, правни сљедбеник или треће лице,

5) оставиоцем се сматра лице против кога, усљед смрти кривични поступак није покренут или је обустављен, а у кривичном поступку који се води против других лица је утврђено да је заједно са тим лицима учинио кривично дјело из члана 2. овог закона,

6) правним сљедбеником се сматра насљедник осуђеног, оставиоца или њихових насљедника,

7) трећим лицем се сматра физичко или правно лице на које је пренесена имовина која је проистекла кривичним дјелом,

8) одузимањем се сматра привремено или трајно одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела.

(2) Поједини изрази употрејебљени у овом закону за означавање мушког или женског рода подразумијевају оба пола.

ГЛАВА II НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ

Члан 5.

(1) Органи надлежни за откривање, одузимање и управљање имовином која је проистекла извршењем кривичног дјела су:

1) јавно тужилаштво,

2) суд,

3) Министарство унутрашњих послова,

4) Агенција за управљање одузетом имовином (у даљем тексту: Агенција).

(2) Надлежност јавног тужиоца и суда у поступку из става 1. овог члана одређује се према надлежности суда за кривично дјело из којег потиче имовина.

Члан 6.

(1) Откривање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела врши посебна организациона Јединица Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Јединица), која врши и друге послове у складу с овим законом.

(2) Послове из става 1. овог члана Јединица врши по службеној дужности или по одлуци надлежног јавног тужилаштва и суда.

Члан 7.

(1) Послове из своје надлежности Агенција врши по службеној дужности или по одлуци јавног тужилаштва и суда.

(2) Министарства и други републички органи управе, јавне службе, органи јединица локалне самоуправе, правна лица чији је оснивач Република Српска или јединица локалне самоуправе, привредна друштва, те други органи и организације, дужни су да Јединици и Агенцији пружају помоћ и достављају све податаке који су потребни за обављање послова из надлежности Агенције.

(3) Запосленима у Агенцији који обављају послове у вези са управљањем одузетом имовином издаје се легитимација.

(4) Садржај и изглед легитимације утврђује се правилником који доноси министар, на приједлог директора Агенције.

Члан 8.

(1) Агенција управља:

1) привремено и трајно одузетом имовином која је проистекла извршењем кривичног дјела,

2) одузетим предметима и средствима насталим извршењем кривичног дјела из члана 82. Кривичног законика,

3) одузетом имовинском користи, приходима или другом користи насталом из имовинске користи прибављеном кривичним дјелом из чл. 83. до 85. Кривичног законика,

4) имовином датом на име јемства у кривичном поступку и јемством из члана 27. овог закона,

5) одузетим предметима и имовинском користи прибављеном извршењем прекршаја из чл. 69. до 72. Закона о прекршајима Републике Српске,

6) привремено и трајно одузетом имовином по основу одлука суда Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине,

7) имовином чије је располагање ограничено у складу са одлукама Уједињених нација и других међународних организација, чији је члан Република Српска и Босна и Херцеговина,

8) привремено и трајно одузетом имовином од иностраног органа, а по молби тог органа за пружање међународне правне помоћи у смислу одредаба овог закона.

(2) Управљање одузетом имовином из става 1. овог члана обухвата вршење стручне процјене одузете имовине, складиштење, чување, преузимање, враћање, продају, давање у закуп, давање на кориштење, чување одузетих новчаних средстава, располагање новчаним средствима добијеним управљањем одузетом имовином, уништавање одузете имовине,

доношење одлука о управљању хартијама од вриједности и удјелима у привредним друштвима и друге послове у складу са законом.

(3) Агенција води евиденције о имовини којом управља и о судским поступцима у којима је одлучивано о таквој имовини, врши обраду и праћење статистичких података у сврху анализа у области примјене закона у подручју одузимања имовине из става 1. овог закона, учествује у пружању међународне правне помоћи, учествује у обуци државних службеника у вези са управљањем одузетом имовином и обавља друге послове у складу са овим законом.

ГЛАВА III ПОСТУПАК ЗА ОДУЗИМАЊЕ ИМОВИНЕ

1. Финансијска истрага

Члан 9.

(1) Финансијска истрага (у даљем тексту: истрага) покреће се против власника имовине када постоје основи сумње да има имовину која је проистекла извршењем кривичног дјела.

(2) У истрази се прикупљају докази о имовини и законитим приходима које је власник имовине стекао, начину и трошковима живота власника имовине, докази о имовини коју је наслиједио правни сљедбеник, односно докази о имовини и накнади за коју је имовина пренесена на треће лице.

(3) Јавни тужилац ће завршити истрагу када утврди да је стање ствари довољно разријешено подношењем захтјева за трајно одузимање имовине или наредбом обуставити истрагу ако се не утврди да постоје услови за подношење захтјева за трајно одузимање имовине.

Члан 10.

(1) Дужност свих учесника истраге је да поступају са нарочитом хитношћу.

(2) Подаци у вези са истрагом повјерљиви су и представљају тајне податке одређене у складу са законом којим се уређује тајност података.

(3) Осим службених лица, податке из става 2. овог члана не могу одавати ни друга лица којима подаци постану доступни.

(4) Службено лице је дужно да друго лице обавијести да ови подаци представљају тајне податке.

Члан 11.

(1) Истрага се покреће наредбом јавног тужиоца.

(2) Истрагом руководи јавни тужилац.

(3) На захтјев јавног тужиоца или по службеној дужности, а под надзором јавног тужиоца, доказе из члана 9. став 2. овог закона прикупља Јединица.

Члан 12.

(1) Претресање стана, осталих просторија и покретних ствари власника или других лица може се предузети ако постоји довољно основа за сумњу да ће се пронаћи докази из члана 9. став 2. овог закона.

(2) Претресање власника или других лица може се предузети када је вјероватно да ће се претресањем пронаћи докази из члана 9. став 2. овог закона.

Члан 13.

(1) Предмети који могу послужити као доказ из члана 9. став 2. овог закона привремено ће се одузети у складу са одредбама Закона о кривичном поступку, на основу наредбе суда, а по приједлогу јавног тужиоца.

(2) Предмети из става 1. овог члана могу се, у складу са Законом о кривичном поступку, привремено одузети и без наредбе суда уколико постоји опасност од одгађања.

(3) Министарства и други републички органи управе, јавне службе, органи јединица локалне самоуправе, правна лица чији је оснивач Република Српска или јединица локалне самоуправе, привредна друштва, те други органи и организације, дужни су да Јединици омогуће увид, приступ и преузимање података из њихових електронских база, као и увид и доставу евиденција, докумената, података и других предмета.

(4) Увид и достава из става 3. овог члана не може се ускратити позивањем на обавезу чувања пословне, службене, државне, односно војне тајне.

Члан 14.

(1) На образложени захтјев јавног тужиоца, суд ће наредити банкарској или другој финансијској организацији да Јединици достави податке о стању пословних и личних рачуна и сефова власника имовине, као и да омогући увид у сефове.

(2) Наредбом из става 1. овог члана суд може одобрити Јединици да врши аутоматску обраду података о стању пословних и личних рачуна и сефова власника имовине.

2. Привремено одузимање имовине

Члан 15.

(1) Када постоји опасност да би касније одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела било отежано или онемогућено, јавни тужилац може поднијети захтјев за привремено одузимање имовине.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

1) податке о власнику имовине,

2) опис и законски назив кривичног дјела,

3) означавање имовине коју треба одузети,

4) доказе о имовини,

5) околности из којих произлази основана сумња да је имовина проистекла извршењем кривичног дјела,

6) разлоге који оправдавају потребу за привременим одузимањем имовине.

(3) Захтјев из става 1. овог члана доставља се без одгађања власнику са поуком да у року од 15 дана може доставити одговор на захтјев са доказима о начину стицања имовине.

(4) О захтјеву из става 1. овог члана, у зависности од фазе поступка, одлучује:

- 1) судија за претходни поступак,
- 2) судија за претходно саслушање,
- 3) судија, односно предсједник вијећа првостепеног суда пред којим се одржава главни претрес или судија, односно предсједник вијећа које је донијело првостепену пресуду.

Члан 16.

(1) Одмах по пријему одговора власника на захтјев јавног тужиоца, односно када протекне рок од 15 дана за достављање одговора, суд заказује рочиште, на које позива власника, његовог браниоца, односно пуномоћника и јавног тужиоца.

(2) Позив се доставља на адресу, односно сједиште лица из става 1. овог члана, уз упозорење да ће се рочиште одржати и у случају њиховог недоласка.

Члан 17.

(1) Рочиште из члана 16. став 1. овог закона одржаће се у року од осам дана од дана пријема одговора на приједлог јавног тужиоца, односно када протекне рок у коме се одговор може дати.

(2) Почето рочиште довршиће се, по правилу, без прекидања или одгађања.

(3) На рочишту јавни тужилац износи доказе о имовини коју власник посједује, околности о основаној сумњи да је имовина која је проистекла извршењем кривичног дјела и околности које указују на опасност да би њено касније одузимање било отежано или онемогућено.

(4) Власник и његов бранилац, односно пуномоћник износе доказе о неоснованости навода јавног тужиоца или о законитом поријеклу имовине.

Члан 18.

(1) По окончању рочишта суд доноси рјешење којим усваја или одбија захтјев за привремено одузимање имовине.

(2) Рјешење о привременом одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела садржи:

- 1) податке о власнику,
- 2) опис и законски назив кривичног дјела,
- 3) податке о имовини која се одузима,
- 4) околности из којих произлази основана сумња да је имовина проистекла извршењем кривичног дјела,
- 5) разлоге који оправдавају потребу за привременим одузимањем имовине и вријеме на које се одузима.

(3) Суд рјешењем одређује привремено одузимање имовине, ако су испуњени сљедећи услови:

1) постоји основана сумња да је физичко или правно лице извршило кривично дјело из члана 2. овог закона,

2) постоји основана сумња да је имовина власника проистекла извршењем кривичног дјела,

3) постоје разлози који оправдавају потребу за привременим одузимањем из члана 15. став 1. овог закона.

(4) Ако нису испуњени услови из става 3. овог члана суд ће рјешењем одбити захтјев.

(5) Суд рјешењем може одредити да се привремено одузимање не односи на имовину коју треба изузети примјеном правила о заштити савјесног стицаоца, а власнику може оставити на кориштење дио привремено одузете имовине ако би њеним одузимањем било доведено у питање издржавање власника или лица која су они дужни да издржавају у складу са одредбама Закона о извршном поступку.

(6) Рјешење из става 1. овог члана суд доставља власнику, браниоцу, односно пуномоћнику, јавном тужиоцу, Јединици и Агенцији.

(7) Суд не може привремено одузети имовину која је изузета од извршења у складу са Законом о извршном поступку.

Члан 19.

(1) Против рјешења из члана 18. став 1. овог закона, може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања рјешења, која не одгађа извршење рјешења.

(2) О жалби против рјешења одлучује ванпретресно вијеће надлежног суда.

(3) Одлуку о жалби суд ће донијети у року од 15 дана од дана пријема списа на одлучивање.

(4) Спровођење рјешења о привременом одузимању имовине, ради предаји Агенцији, врше полицијски службеници Јединице или други надлежни органи према врсти имовине која се одузима, одређени законом.

(5) Спровођење рјешења о привременом одузимању имовине, а које се односи на хартије од вриједности врши Централни регистар хартија од вриједности, односно надлежни регистарски суд за удјеле у привредним друштвима.

Члан 20.

(1) Рјешење о привременом одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела престаје да важи ако:

1) јавни тужилац не поднесе захтјев за трајно одузимање у року од годину дана од правоснажног окончања кривичног поступка,

2) рјешење о привременом одузимању имовине буде правоснажно укинато прије истека рока из тачке 1) овог става,

3) рјешење о привременом одузимању имовине буде замијењено неком од мјера обезбјеђења.

(2) Привремено одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела траје најдуже док суд не одлучи о захтјеву за трајно одузимање имовине.

(3) Ако у року од годину дана по правоснажном окончању поступка, не буде донесена одлука о захтјеву за трајно одузимање имовине, суд по службеној дужности

укида рјешење о привременом одузимању имовине, те враћа имовину власнику, уз сачињен записник.

(4) Суд рјешење доставља власнику, његовом браниоцу, односно пуномоћнику, јавном тужиоцу, Јединици, Агенцији или другом органу надлежном за његово извршење.

(5) До подношења захтјева за трајно одузимање имовине, контролу оправданости мјере привременог одузимања имовине суд врши по истеку сваких шест мјесеци од дана доношења посљедњег рјешења и може ту одлуку укинути или је замијенити неком од мјера обезбјеђења.

(6) Жалба против рјешења из става 3. овог члана не одгађа извршење рјешења.

Члан 21.

(1) Ако је управљање привремено одузетом имовином отежано или проузрокује несразмјерно високе трошкове, суд може на образложен приједлог јавног тужиоца, а на иницијативу Агенције, преиспитати одлуку о привременом одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела и замијенити је неком од мјера обезбјеђења из члана 22. став 1. овог закона.

(2) Прије доношења одлуке из става 1. овог члана суд може заказати рочиште да би се преиспитала одлука о одређивању привременог одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела.

(3) На рочиште из става 2. овог члана позваће се лица из члана 16. овог закона, као и представник Агенције, а недолазак уредно позваних лица не спречава одржавање рочишта.

(4) Рјешење о мјери обезбјеђења из става 1. овог члана суд ће донијети ако се утврди да је приједлог јавног тужиоца оправдан и да се том мјером може обезбиједити трајно одузимање имовине.

(5) Против рјешења о одбијању приједлога јавног тужиоца за преиспитивање одлуке о одређивању привременог одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, жалба није дозвољена.

(6) Јавни тужилац не може на основу истих чињеница поднијети нови приједлог.

3. Мјере обезбјеђења одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела

Члан 22.

Ако постоји опасност да ће власник располагати имовином за коју постоје основи сумње да је проистекла извршењем кривичног дјела, јавни тужилац може прије, након покретања и након завршетка кривичног поступка, али најкасније у року од годину дана од правоснажног окончања кривичног поступка, предложити изрицање привремене мјере обезбјеђење, и то:

1) забрана отуђења и оптерећења непокретности или стварних права уписаних на непокретности, уз забиљежбу забране у јавном регистру о непокретностима и о стварним правима на њима (у даљем тексту: јавни регистар),

2) забрана власнику или другом лицу на којег је имовина пренесена да је отуђи, сакрије, оптерети или располаже покретном имовином,

3) забрана дужнику власника или другог лица на које је имовина пренесена да добровољно испуни своју обавезу, те забрана власнику или другом лицу на које је имовина пренесена да прими испуњење те обавезе, односно да располаже својим потраживањима,

4) налог банци или другој финансијској организацији и другом правном лицу да власнику или другом лицу на које је имовина пренесена или трећем лицу на основу налога власника или другог лица на које је имовина пренесена, изврши исплату новчаних средстава са њиховог рачуна у вриједности за коју је одређена привремена мјера обезбјеђења,

5) забрана отуђења и оптерећења хартија од вриједности, удјела у фондовима или пословног удјела уз забиљежбу забране код Централног регистра хартија од вриједности, регистра пословних субјеката, забраном кориштења или располагања правима по основу таквих хартија од вриједности, удјела у фондовима или пословних удјела,

6) забрана дужнику власника или другог лица на које је имовина пренесена да власнику или другом лицу на које је имовина пренесена преда ствари, пренесе право или обави другу новчану трансакцију.

Члан 23.

(1) О приједлогу јавног тужиоца за одређивање привремене мјере обезбјеђења из члана 22. овог закона, рјешењем одлучује суд који је надлежан за суђење у кривичном поступку за кривично дјело из којег је проистекла имовина која је предмет обезбјеђења.

(2) О приједлогу из става 1. овог члана, зависно од фазе поступке одлучује:

1) судија за претходни поступак,

2) судија за претходно саслушање,

3) судија, односно предсједник вијећа првостепеног суда пред којим се одржава главни претрес или судија, односно предсједник вијећа које је донијело првостепену пресуду.

Члан 24.

(1) Против рјешења из члана 23. став 1. овог закона може се изјавити жалба ванпретресном вијећу у року од три дана од дана пријема, која не одгађа извршење рјешења.

(2) Рјешење из члана 23. став 1. овог закона доставља се власнику, његовом браниоцу, односно пуномоћнику, јавном тужиоцу, Јединици, Агенцији или другом органу надлежном за његово извршење одмах, а најкасније првог радног дана након доношења рјешења.

(3) Извршење рјешења спроводи суд, Јединица или други надлежни органи одређени законом.

Члан 25.

(1) Ако је мјеру обезбјеђења потребно уписати у јавне регистре или регистре, одлука суда садржи и налог за упис мјере обезбјеђења у јавне регистре или регистре.

(2) Ако је мјеру обезбјеђења потребно брисати из јавних регистара или регистара, одлука суда садржи и налог за брисање мјере обезбјеђења у јавним регистрима или регистрима.

Члан 26.

Правни посао, којим власник након уписа мјере обезбјеђења у јавни регистар или регистар, располаже стварима или правом које је предмет мјере обезбјеђења, не производи правно дејство.

Члан 27.

(1) Привремена мјера обезбјеђења се може укинути или замијенити другом мјером прије истека времена на које је одређена или прије истека рока из члана 20. став 2. овог закона, ако суд на приједлог власника утврди да није потребна или да се обезбјеђење може постићи другом привременом мјером, те ако власник или трећа особа положи јемство.

(2) Јемство се увијек даје у готовом новцу, а изузетно у стварима или правима која се, по оцјени суда, могу уновчити у кратком року.

(3) Ако је мјера обезбјеђења одређена на вријеме које је краће од рока из члана 20. став 2. овог закона, јавни тужилац може предложити да се трајање мјере обезбјеђења продужи.

(4) На поступак престанка, укидања, продужења, замјене или одређивања додатне мјере обезбјеђења примјењују се одредбе члана 20. овог закона.

Члан 28.

(1) Привремена мјера обезбјеђења може трајати најдуже 60 дана након достављања обавјештења суда власнику да је рјешење о трајном одузимању имовине из члана 43. став 1. овог закона постало правоснажно.

(2) Ако је рјешење из члана 43. став 1. овог закона побијано жалбом, рок из става 1. овог члана тече од дана када је предлагачу обезбјеђења достављена одлука другостепеног суда којом је потврђена одлука о трајном одузимању имовине.

Члан 29.

(1) За штету која је настала примјеном привремене мјере обезбјеђења одговара Република Српска.

(2) Власник може покренути парнични поступак за накнаду штете пред надлежним судом у року од годину дана рачунајући од правоснажности рјешења којим је одбијен захтјев јавног тужиоца за трајно одузимање имовине.

4. Посебан поступак за одузимање имовине

Члан 30.

(1) Одредбе овог закона примјењиваће се и када из правних или фактичких разлога није могуће вођење кривичног поступка према учиниоцу кривичног дјела, и то:

1) ако лице против којег је покренут кривични поступак није способно да учествује у поступку због наступања душевне болести,

2) ако је лице против којег је покренут кривични поступак недоступно органима гоњења и суду,

3) у случају смрти лица против којег је покренут кривични поступак.

(2) Поступак из става 1. овог члана покреће се и води по захтјеву јавног тужиоца.

(3) У случајевима из става 1. овог члана, јавни тужилац захтјевом покреће посебан поступак у којем ће прикупити доказе и чињенице потребне ради утврђења да ли је лице из става 1. овог члана учинило противправно дјело које је у закону одређено као кривично дјело и да ли је тим дјелом стекло имовину, те у којем износу.

(4) Након подношења захтјева из става 3. овог члана лице из става 1. овог члана мора имати браниоца.

(5) Ако је имовина која је проистекла извршењем противправног дјела пренесена на друго лице, то лице (правни сљедбеник или треће лице) у поступку из става 1. овог члана има положај странке и сва права која према овом закону припадају осумњиченом, односно оптуженом.

Члан 31.

(1) У случајевима из члана 30. став 1. овог закона, јавни тужилац у захтјеву предлаже да суд утврди да је лице починило противправно дјело и да је тим дјелом стекло имовину, те да се та имовина одузме од тог лица или лица на које је она пренесена.

(2) У случају да лице из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона није способно да учествује у кривичном поступку због наступања душевне болести, јавни тужилац ће прије подношења захтјева из става 1. овог члана, у присуству вјештака и браниоца, покушати да испита то лице.

(3) Ако се лице из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона не може испитати, јавни тужилац подноси захтјев из става 1. овог члана.

(4) Захтјев из става 1. овог члана јавни тужилац подноси судији за претходно саслушање надлежног суда, који ће претходно испитати постоје ли услови за одбацивање, одбијање или услови за одобрење повлачења захтјева одговарајућом примјеном чл. 243, 247. и 248. Закона о кривичном поступку и ако постоје, донијеће рјешење о одбацивању или одбијању, односно одобравању повлачења захтјева.

(5) Суд рјешење доставља јавном тужиоцу, лицу из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона и браниоцу.

(6) Ако не донесе ниједно од наведених рјешења, судија за претходно саслушање ће прослиједити предмет судији, односно вијећу којем је предмет додијељен ради заказивања рочишта.

Члан 32.

(1) О захтјеву јавног тужиоца из члана 31. став 1. овог закона одлучује суд након спроведеног рочишта.

(2) Суд обавјештава о рочишту законског заступника лица из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона, а ако га нема, његовог брачног или ванбрачног друга, односно најближег сродника, браниоца, те лице на које је имовина пренесена и лице које тврди да у вези са имовином има право које спречава примјену одредаба овог одјељка Закона.

(3) Судија, односно предсједник вијећа, прије рочишта, у присуству вјештака покушаће да испита присутно лице из члана 30. става 1. тачка 1) овог закона, ради оцјене његове способности да учествује у поступку.

(4) Суд обавјештава о времену и мјесту испитивања јавног тужиоца, лица из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона, браниоца и законског заступника, односно најближег сродника, с тим да ће се испитивање обавити и без присуства уредно позваног законског заступника, односно најближег сродника.

(5) Ако суд након испитивања вјештака утврди да је лице из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона неспособно да учествује у поступку, рочиште ће се одржати у његовом одсуству.

(6) О способности лица из члана 30. става 1. тачка 1) овог закона да учествује у поступку испитиваће се вјештак који је обавио преглед тог лица.

(7) Ако лице из члана 30. став 1. овог закона није испитано, сматраће се да је оспорило основаност захтјева из члана 31. став 1. овог закона, а ако је лице раније испитано, након завршетка доказног поступка прочитаће се записници о његовом ранијем испитивању, ако постоје.

Члан 33.

(1) Ако је јавни тужилац поставио захтјев из члана 31. став 1. овог закона, а суд након спроведеног рочишта утврди да је лице из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона починило противправно дјело и да је тим дјелом стекло имовину, доноси рјешење којим се утврђује да је лице из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона починило противправно дјело и да је тим противправним дјелом стекло имовину.

(2) У рјешењу из става 1. овог члана, суд ће:

1) навести које ствари или права представљају имовину која је проистекла противправним дјелом,

2) зависно од околности, назначити њихову новчану противвриједност,

3) утврдити да су те ствари или права постале својина, односно имовина Републике Српске,

4) наложити лицу из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона, односно другом лицу на које је имовина пренесена да Републици Српској преда одређене ствари, односно да на њу пренесе одређена права, ако она већ нису прешла на Републику Српску или да исплати њихову новчану противвриједност у року од 15 дана од дана правоснажности рјешења,

5) одредити да се у јавним регистрима или регистрима које воде судови и други органи, односно друга правна лица, изврши упис права у корист Републике Српске.

(3) Ако суд не утврди да је лице из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона починило противправно дјело и стекло имовину или је имовина потпуно обухваћена досуђеним имовинскоправним захтјевом, одбиће захтјев из члана 31. став 1. овог закона.

Члан 34.

(1) Суд рјешење из члана 33. ст. 1. и 3. овог закона доставља јавном тужиоцу, лицу из члана 30. став 1. тачка 1) овог закона и његовом браниоцу, те законском заступнику, а ако га нема, брачном или ванбрачном другу, односно најближем сроднику, те лицу на које је имовина која је проистекла противправним дјелом пренесена.

(2) Против рјешења из члана 33. става 1. овог закона жалбу могу изјавити сва лица која имају право на изјављивање жалбе против пресуде, у року од 15 дана од дана пријема рјешења, у складу са одредбама Закона о кривичном поступку.

Члан 35.

Одредбе чл. 30. до 35. овог закона примјењиваће се на одговарајући начин и у случају када лице против којег је кривични поступак покренут није доступно, као и у случају смрти лица против којег је покренут кривични поступак.

5. Трајно одузимање имовине

Члан 36.

(1) Након потврђивања оптужнице, а најкасније у року од годину дана од правоснажног окончања кривичног поступка, јавни тужилац подноси захтјев за трајно одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

- 1) податке о власнику,
- 2) опис и законски назив кривичног дјела,
- 3) означавање имовине коју треба одузети,
- 4) доказе о имовини коју власник посједује и законитим приходима,
- 5) околности које указују на постојање очигледне несразмјере између имовине и прихода,
- 6) разлоге који оправдавају потребу за трајним одузимањем имовине.

(3) Захтјев против правног сљедбеника садржи доказе да је наслиједио имовину која је проистекла извршењем кривичног дјела, а захтјев против трећег лица садржи и доказе да је имовина која је проистекла извршењем кривичног дјела пренесена без накнаде или уз накнаду која не одговара стварној вриједности у циљу спречавања одузимања.

(4) О захтјеву из става 1. овог члана одлучује надлежни суд.

(5) Поступак за трајно одузимање имовине је хитан.

Члан 37.

(1) Ако је захтјев из члана 36. став 1. овог закона поднесен у току првостепеног поступка, суд позива власника да се на главном претресу изјасни да ли ће оспоравати захтјев.

(2) Ако власник не дође на главни претрес или се не изјасни о захтјеву, сматра се да не оспорава захтјев.

(3) Одлука о захтјеву доноси се у пресуди, ако се власник изјасни да не оспорава захтјев, а та се одлука може побијати жалбом на пресуду.

(4) Суд доноси одлуку о захтјеву на главном рочишту у посебном поступку, ако се власник изјасни да оспорава захтјев.

(5) Ако је захтјев поднесен након правоснажног окончања кривичног поступка, одлуку о захтјеву за трајно одузимање имовине суд доноси на главном рочишту у посебном поступку.

(6) Пресуду којом се оптужба одбија или се оптужени ослобађа од оптужбе, суд доставља Пореској управи Републике Српске на поступање у складу са релевантним прописима.

Члан 38.

(1) Прије одржавања главног рочишта суд у року од 30 дана од дана подношења захтјева јавног тужиоца заказује припремно рочиште ради предлагања доказа.

(2) На припремно рочиште суд позива јавног тужиоца, власника, његовог пуномоћника, уз упозорење да ће се рочиште одржати и у случају њиховог недоласка.

(3) Позив се доставља власнику на адресу која је позната суду, односно сједишту позваног правног лица.

(4) Ако је позив достављен непосредно власнику или пуномоћнику, сматра се да је тиме достављање власнику уредно извршено.

Члан 39.

(1) Ако се позив не може доставити на начин прописан у члану 38. овог закона, суд власнику поставља пуномоћника по службеној дужности у поступку трајног одузимања имовине.

(2) Власнику се позив за рочиште доставља осам дана прије одржавања припремног рочишта.

(3) На припремном рочишту лица из члана 38. став 2. овог закона износе чињенице и предлажу доказе на којима се заснива или оспорава захтјев јавног тужиоца.

Члан 40.

(1) Суд ће одржати главно рочиште у року од три мјесеца од дана одржавања припремног рочишта.

(2) Главно рочиште се може одгодити најдуже за још три мјесеца, ако постоје околности на основу којих се може закључити да неки докази неће моћи да се прибаве у року из става 1. овог члана или ако доказ треба да се прибави из иностранства.

(3) По протеку рока од шест мјесеци од дана одржавања припремног рочишта, главно рочиште ће се одржати без обзира на то што одређени доказ није прибављен.

Члан 41.

(1) На главно рочиште суд позива јавног тужиоца, власника и његовог пуномоћника и друга лица чије присуство је потребно.

(2) Позив се доставља на познату адресу, односно сједиште правног лица уз упозорење да ће се рочиште одржати и у случају њиховог недоласка.

(3) Власнику се позив за рочиште доставља 15 дана прије одржавања рочишта.

(4) Власнику који нема пуномоћника, а не дође на рочиште суд поставља пуномоћника по службеној дужности.

(5) Ако на рочиште не дође јавни тужилац, рочиште се одгађа, о чему се обавјештава надлежни јавни тужилац.

Члан 42.

- (1) Главно рочиште почиње изношењем садржине захтјева јавног тужиоца.
- (2) Почето рочиште довршиће се по могућности без прекидања и одгађања.
- (3) Ако се захтјев односи на имовину власника, јавни тужилац износи доказе о имовини коју власник посједује, о законитим приходима и околностима које указују на постојање очигледне несразмјере између имовине и прихода власника.
- (4) Власник и његов пуномоћник се изјашњавају о наводима јавног тужиоца.
- (5) Ако се захтјев односи на имовину правног сљедбеника или трећег лица, јавни тужилац износи доказе да је правни сљедбеник наслиједио имовину проистеклу извршењем кривичног дјела, односно да је имовина, у циљу спречавања одузимања имовине пренесена на треће лице без накнаде или уз накнаду која очигледно не одговара стварној вриједности.
- (6) Правни сљедбеник или треће лице и њихови пуномоћници изјашњавају се о наводима јавног тужиоца.

Члан 43.

- (1) По окончању главног рочишта, суд доноси рјешење којим усваја или одбија захтјев за трајно одузимање имовине.
- (2) Рјешење о трајном одузимању имовине садржи:
 - 1) податке о власнику,
 - 2) опис и законски назив кривичног дјела из пресуде,
 - 3) податке о имовини која се одузима, односно вриједност која се одузима од власника ако је располагао имовином која је проистекла извршењем кривичног дјела у циљу спречавања одузимања имовине,
 - 4) налог за упис права својине на Републику Српску у јавне регистре или регистре,
 - 5) одлуку о трошковима управљања привремено одузетом имовином, имовинско-правном захтјеву оштећеног и трошковима заступања.
- (3) Суд рјешењем оставља власнику дио имовине ако би било доведено у питање издржавање власника или лица које је он дужан да издржава у складу са одредбама Закона о извршном поступку.

Члан 44.

- (1) Суд рјешење из члана 43. овог закона доставља јавном тужиоцу, власнику, његовом пуномоћнику, Јединици и Агенцији.
- (2) По пријему рјешења из става 1. овог члана, Агенција предузима мјере за управљање одузетом имовином.
- (3) Одузетом имовином Агенција управља до правоснажног окончања поступка за трајно одузимање имовине.
- (4) Спровођење рјешења, ради предаје трајно одузете имовине Агенцији врше полицијски службеници Јединице или други орган одређен законом.

Члан 45.

(1) Ако је правоснажном пресудом донесена одлука о имовинско-правном захтјеву оштећеног, суд у рјешењу о трајном одузимању имовине излучује тај износ из одузете имовине, а ако таква одлука није донесена, суд може рјешењем излучити дио имовине ради намирења имовинско-правног захтјева.

(2) Рјешењем суд може да одлучи о имовинско-правном захтјеву оштећеног чије постојање је утврђено правоснажном пресудом.

(3) Ако је рјешењем одлучено о трошковима управљања привремено одузетом имовином и пуномоћника по службеној дужности, а не могу се наплатити од власника, суд рјешењем о трајном одузимању имовине излучује тај износ из одузете имовине.

Члан 46.

(1) Против рјешења овлаштена лица могу изјавити жалбу у року од осам дана од дана достављања рјешења, о којој одлучује надлежни другостепени суд.

(2) Жалба не одгађа извршење рјешења.

Члан 47.

(1) Суд може жалбу на рјешење из члана 46. овог закона одбацити као неблаговремену или недозвољену, одбити жалбу као неосновану или уважити жалбу и рјешење преиначити или укинути и предмет упутити на поновно одлучивање.

(2) Рјешење постаје правоснажно када се више не може побијати жалбом или када жалба није дозвољена.

Члан 48.

(1) Даном отварања стечајног поступка над имовином правног лица, односно над имовином дужника појединца према којем је донесено правоснажно рјешење о привременом одузимању имовине из члана 18. овог закона, односно правоснажно рјешење о мјери обезбјеђења из члана 22. овог закона имовина, односно вриједност имовине која је проистекла из кривичног дјела задржава се код диобе у стечајном поступку све до доношења правоснажног рјешења о трајном одузимању имовине или до укидања рјешења о привременом одузимању имовине, односно рјешења о мјери обезбјеђења.

(2) Даном отварања стечајног поступка над имовином правног лица, односно над имовином дужника појединца према којем је донесено правоснажно рјешење о трајном одузимању имовине из члана 43. овог закона, имовина, односно вриједност имовине која је проистекла из кривичног дјела сматра се доспјелим износом на који постоји излучно право у корист Агенције.

(3) Ако је у регистру пословних субјеката (у даљем тексту: регистар) уписана забиљежба привременог одузимања имовине, односно неке од прописаних мјера обезбјеђења, орган који води регистар дужан је да, у случају када је покренут стечајни или ликвидациони поступак, обавијести Агенцију о тој чињеници, као и да достави податке о стечајном или ликвидационом управнику.

ГЛАВА IV УПРАВЉАЊЕ ОДУЗЕТОМ ИМОВИНОМ

Члан 49.

(1) По преузимању одузете имовине Агенција поступа у складу са овим законом.

(2) До укидања рјешења о привременом одузимању имовине, односно до правоснажног окончања поступка за трајно одузимање имовине, Агенција управља одузетом имовином са пажњом доброг домаћина, односно доброг стручњака.

(3) Након правоснажности рјешења о трајном одузимању имовине, Агенција управља одузетом имовином до окончања поступка располагања имовином прописаног овим законом.

(4) Агенција управља одузетом имовином у складу са овим законом и подзаконским актима донесеним на основу овог закона.

(5) Начин обављања прописаних послова управљања одузетом имовином уређује се правилником који доноси министар, на приједлог директора Агенције.

Члан 50.

(1) О одузетој имовини сачињава се записник, у који се уносе:

1) подаци о власнику:

1. име и презиме,
2. адреса пребивалишта или боравишта, односно сједиште правног лица,
3. јединствени идентификациони број за правно лице,
4. име и презиме овлаштеног заступника правног лица,

2) подаци о имовини и стању у којем је преузета,

3) подаци из члана 43. став 2. овог закона о вриједности имовине која се одузима,

4) напомена да ли се имовина привремено или трајно одузима,

5) да ли је привремено одузета имовина остала код власника или је повјерена физичком или правном лицу из члана 51. ст. 3. и 4. овог закона и други подаци.

(2) Министар, на приједлог директора Агенције, прописује садржину и начин сачињавања записника из става 1. овог члана и садржину и начин вођења евиденција о пословима које у складу са чланом 8. став 3. овог закона врши Агенција.

(3) Приликом вођења евиденција у складу са овим законом, Агенција је дужна да поступа у складу са прописом којим се уређује заштита личних података.

Члан 51.

(1) Трошкове чувања, одржавања и управљања привремено одузетом имовином сноси Агенција од дана преузимања имовине.

(2) Врста и начин утврђивања трошкова чувања, одржавања и управљања привремено одузетом имовином уређује се правилником који доноси министар, на приједлог директора Агенције.

(3) Директор Агенције може, на основу уговора, повјерити на чување, одржавање и управљање привремено одузету имовину, физичком или правном лицу које испуњава услове за управљање одређеном врстом имовине, ради:

- 1) специфичности одржавања имовине (летилице, пловила, живе животиње и др.),

- 2) ради очувања вриједности имовине,
 - 3) сигуросних разлога,
 - 4) у другим оправданим случајевима.
- (4) Надзор над спровођењем уговора из става 3. овог члана врши Агенција.

Члан 52.

(1) Привремено одузета непокретна имовина може се дати у закуп у складу са њеном намјеном.

(2) Уговор о закупу закључује се по тржишним условима са већ постојећим закупцем или власником имовине.

(3) У случају да нема закупаца из става 2. овог члана, Агенција може понуду за давање у закуп непокретности јавно огласити, а уговор о закупу ће бити закључен са најбољим понуђачем.

(4) У случају отказа уговора о закупу непокретности од стране Агенције, отказ уговора се доставља са захтјевом да се купац исели и преда непокретност Агенцији у стању у којем је примљена.

(5) У случају да купац не поступи по захтјеву Агенције из става 4. овог члана, иселење купца непосредно спроводи Агенција, по потреби, уз асистенцију полицијских службеника Министарства унутрашњих послова, најкасније у року од 72 часа од достављања захтјева.

(6) Новчана средства добијена закупом уплаћују се на рачун посебних намјена отворен у оквиру Трезорског система пословања и могу се користити за финансирање трошкова управљања, односно одржавања власникове покретне и непокретне имовине.

(7) Код враћања привремено одузете имовине власнику се враћају и средства добијена закупом умањена за износ који је утрошен за финансирање трошкова одржавања његове имовине.

Члан 53.

(1) У случају да се имовина не може дати у закуп, Агенција може, на образложен захтјев министарстава и других републичких органа управе, јавних служби, органа јединица локалне самоуправе, правних лица чији је оснивач Република Српска или јединица локалне самоуправе, других органа и организација, привремено одузету непокретну имовину дати на кориштење без накнаде, ради обављања друштвено корисних послова, а на основу уговора.

(2) Корисник из става 1. овог члана има обавезу да се о имовини брине са пажњом доброг домаћина и да сноси трошкове чувања и одржавања одузете имовине.

(3) Надзор над кориштењем имовине врши Агенција.

Члан 54.

(1) Привремено одузете предмете од историјске, умјетничке и научне вриједности Агенција предаје на чување установама надлежним за чување ових предмета до истека рока предвиђеног за окончање поступка по захтјеву за трајно одузимање имовине.

(2) Привремено одузете девизе и ефективни страни новац, предмете од племенитих метала, драгог и полудрагог камења и бисера, Агенција предаје на чување Трезору Републике Српске до истека рока из става 1. овог члана.

(3) Привремено одузета новчана средства у домаћој валути чувају се на рачуну посебних намјена отвореном у оквиру Трезорског система пословања до истека рока из става 1. овог члана.

(4) За привремено одузето оружје и муницију надлежно је Министарство унутрашњих послова у складу са Законом о оружју и муницији.

Члан 55.

(1) Управљање привремено одузетим хартијама од вриједности и удјелима у привредним друштвима врши се у складу са законима којима се уређују тржиште хартије од вриједности и привредна друштва.

(2) Код управљања одузетом имовином из става 1. овог члана Агенција има сва права која јој у складу са законом којим се уређује пословање привредних друштава припадају по основу удјела и хартија од вриједности.

(3) У оправданим случајевима, Агенција може изабрати директора или управни одбор у привредном друштву, односно повјерити чување имовине из става 1. овог члана другом правном лицу које има дозволу за обављање послова са хартијама од вриједности.

(4) Дивиденда, односно добит која се исплаћује по основу хартија од вриједности и удјела у привредним друштвима полаже се на рачун посебних намјена отворен у оквиру Трезорског система пословања, гдје се чува до правоснажног окончања поступка за трајно одузимање имовине.

(5) Код враћања привремено одузете имовине из става 4. овог члана, власнику се враћају средства умањена за износ који је утрошен за финасирање трошкова одржавања његове имовине.

Члан 56.

(1) Ако је власнику привремено одузета покретна и непокретна имовина, Агенција може, из новчаних средстава, односно средстава добијених продајом покретне имовине да намири нужне трошкове чувања и одржавања непокретне имовине.

(2) Новчана средства из става 1. овог члана полажу се на рачун посебних намјена отворен у оквиру Трезорског система пословања.

Члан 57.

(1) Директор Агенције може, уз сагласност суда, донијети одлуку да се привремено одузета покретна имовина и хартије од вриједности продају, односно повјерити одређеном физичком или правном лицу да спроведе поступак продаје, у сљедећим случајевима:

1) ако процијењени трошкови чувања и одржавања, односно управљања знатно превазилазе вриједност имовине,

2) ако имовини пријети опасност од пропадања или знатног губитка вриједности,

3) ако је чување имовине опасно.

(2) Ако је ријеч о лакокварљивој роби и живим животињама, Агенција може без одгађања спровести поступак продаје и без претходне сагласности суда.

Члан 58.

(1) Продаја привремено одузете покретне имовине из члана 56. став 1. и члана 57. став 1. овог закона врши се јавном продајом које се оглашава у средствима јавног информисања и на интернету.

(2) Лакокварљива роба и живе животиње могу се продати непосредном погодбом.

(3) Имовина се продаје по истој или вишој цијени од процијењене вриједности коју је одредила Агенција, у складу са пажњом доброг домаћина, односно доброг стручњака.

(4) Ако имовина не буде продата након два јавна надметања, продаја се може извршити непосредном погодбом.

(5) Продаја хартија од вриједности врши се у складу са прописима којима се уређује промет хартија од вриједности.

Члан 59.

(1) Привремено одузета покретна имовина, која не буде продата, може бити поклоњена у хуманитарне сврхе или уништена.

(2) Одлуку о поклону имовине доноси Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), на приједлог Агенције.

(3) Одлуку о уништењу имовине доноси директор због постојања здравствених, ветеринарских, фитосанитарних, сигурносних или других разлога прописаних законом.

(4) Имовина се уништава под надзором Агенције, у складу с посебним прописима којима се регулише уништавање одређених врста имовине.

(5) Трошкови уништења привремено одузете покретне имовине финансирају се са рачуна посебних намјена отвореном у оквиру Трезорског система пословања, а ако новчана средства која се налазе на том рачуну нису довољна, разлика се исплаћује из буџета Републике Српске, са планираних позиција Агенције.

Члан 60.

(1) За потребе управљања одузетом имовином Агенција врши стручну процјену њене вриједности самостално или ове послове може повјерити другом стручном физичком или правном лицу на основу уговора.

(2) У случају да Агенција не може самостално обавити стручну процјену одузете имовине из става 1. овог члана, те послове може повјерити другом стручном физичком или правном лицу са којим се закључује уговор о обављању послова процјене одузете имовине.

Члан 61.

Новчана средства добијена продајом имовине чувају се на рачуну посебних намјена отвореном у оквиру Трезорског система пословања до укидања рјешења о привременом одузимању имовине, односно до истека рока предвиђеног за окончање поступка по захтјеву за трајно одузимање имовине.

Члан 62.

(1) Власнику привремено одузете имовине за коју је у складу са овим законом утврђено да не потиче из кривичног дјела, без одгађања се враћају имовина и новчана средства добијена продајом имовине под условима из чл. 56. и 57. овог закона.

(2) Имовину и новчана средства Агенција враћа по службеној дужности.

Члан 63.

(1) За штету која је настала као посљедица привременог одузимања имовине, за коју се докаже да није проистекла из кривичног дјела, одговара Република Српска.

(2) Власник коме је у складу са овим законом враћена одузета имовина и новчана средства може у року од 30 дана од дана враћања средстава поднијети Агенцији захтјев за накнаду штете проузроковане привременим одузимањем имовине.

(3) Ако захтјев за накнаду штете не буде усвојен или Агенција не донесе одлуку у року од 90 дана од дана подношења захтјева, власник може надлежном суду поднијети тужбу за накнаду штете у складу са одредбама Закона о парничном поступку.

(4) Ако је захтјев само дјелимично усвојен, власник може поднијети тужбу за преостали дио захтјева.

Члан 64.

(1) Ако власник, односно лице којем је судском одлуком одређено враћање привремено одузете имовине не преузме имовину у року од годину дана од дана уредног достављања судске одлуке којом је одређено враћање одузете имовине, суд ће рјешењем утврдити да имовина постаје својина Републике Српске.

(2) Рјешење из става 1. овог члана доноси суд који је донио одлуку о враћању привремено одузете имовине.

(3) Са имовином из става 1. овог члана располаже се у складу са чл. 65. и 66. овог закона.

Члан 65.

(1) Имовина која је трајно одузета правоснажним судским одлукама о одузимању имовине, постаје својина Републике Српске, са којом располаже Влада, у складу са одредбама овог закона.

(2) На основу одлуке Владе, трајно одузете предмете од историјске, умјетничке и научне вриједности Агенција уступа без накнаде установама надлежним за чување таквих предмета.

(3) Одлуку о поступању са трајно одузетим предметима од племенитих метала, драгог и полудрагог камења и бисера доноси Влада.

(4) Одузета новчана средства уплаћују се на одговарајуће рачуне јавних прихода буџета Републике Српске.

(5) Непокретна имовина која је одузета на основу правоснажне судске одлуке уписује се у јавни регистар, као својина Републике Српске и с њом се поступа у складу са одлуком Владе.

(6) Хартије од вриједности уписују се код Централног регистра хартија од вриједности као својина Републике Српске и са њима се поступа у складу са одлуком Владе.

(7) Удјели у привредним друштвима уписују се као својина Републике Српске у регистру и са њима се поступа у складу са одлуком Владе.

Члан 66.

(1) По одлуци Владе, трајно одузета покретна имовина се продаје или се на други начин са њом располаже.

(2) Продају имовине из става 1. овог члана врши Агенција, а средства добијена продајом су буџетски приходи Републике Српске, који се уплаћују на рачун јавних прихода буџета Републике Српске.

(3) Покретна имовина трајно одузета правоснажном судском одлуком која нема употребну вриједности или не може бити стављена у промет на тржишту уништава се.

(4) Одлуку о уништавању имовине доноси директор.

(5) Трошкови уништења трајно одузете покретне имовине финансирају се са рачуна посебних намјена отвореном у оквиру Трезорског система пословања, а ако новчана средства која се налазе на том рачуну нису довољна, разлика се исплаћује из буџета Републике Српске, са планираних позиција Агенције.

Члан 67.

(1) По одбитку трошкова управљања одузетом имовином, новчана средства добијена продајом трајно одузете имовине уплаћују се на рачун јавних прихода буџета Републике Српске и расподјељују се у складу са одлуком Владе.

(2) Новчана средства од одбитка трошкова управљања одузетом имовином и средства добијена закупом привремено одузете имовине остају на рачуну посебних намјена отвореном у оквиру Трезорског система пословања и користе се за финансирање трошкова управљања одузетом имовином.

ГЛАВА V МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Члан 68.

(1) Међународна сарадња у циљу одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела остварује се на основу међународног уговора.

(2) Ако међународни уговор не постоји или нека питања нису уређена међународним уговором, међународна сарадња остварује се на основу одредаба овог закона.

(3) На питања међународне сарадње која нису уређена овим законом сходно се примјењују одредбе закона којим се уређује међународна правна помоћ у кривичним стварима.

Члан 69.

(1) Међународна сарадња, у смислу одредаба овог закона, обухвата пружање помоћи у:

- 1) проналажењу имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела,
- 2) вези са мјерама обезбјеђења,
- 3) вези са привременим или трајним одузимањем имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела,
- 4) управљању одузетом имовином.

(2) Надлежност домаћег јавног тужилаштва, односно суда у поступку међународне сарадње из става 1. овог члана одређује се сходном примјеном одговарајућих законских одредаба о међународној правној помоћи и извршењу међународних уговора у кривичноправним стварима.

Члан 70.

Претпоставке за пружање помоћи у смислу члана 69. овог закона су:

- 1) да тражена мјера није у супротности са основним начелима домаћег правног поретка,
- 2) да извршење молбе иностраног органа не би штетило суверенитету, јавном поретку или другим интересима Босне и Херцеговине и Републике Српске,
- 3) да су у иностраном поступку доношења одлуке о трајном одузимању имовине задовољени стандарди правичног суђења,
- 4) да између Босне и Херцеговине, односно Републике Српске и стране државе постоји реципроцитет.

Члан 71.

(1) Молба иностраног органа за сарадњу, у смислу одредаба овог закона, доставља се домаћем надлежном органу, посредством Министарства правде Републике Српске преко Министарства правде Босне и Херцеговине.

(2) На исти начин доставља се иностраном органу молба, односно одлука домаћих органа.

(3) У хитним случајевима, под условом реципроцитета, молба за проналажење имовине, мјере обезбјеђења, односно привремено одузимање имовине може се доставити посредством Јединице.

Члан 72.

(1) Молба за сарадњу у смислу одредаба овог закона садржи:

- 1) назив органа који подноси молбу,
- 2) податке о лицу на које се молба односи:
 1. име и презиме,
 2. датум и мјесто рођења,
 3. држављанство,
 4. боравиште и пребивалиште, односно податке о сједишту правног лица,

3) податке о имовини у вези са којом се тражи међународна сарадња и њеној повезаности са лицем из тачке 2) овог става,

4) конкретне радње које би требало предузети и навођење законских одредаба државе која подноси молбу, а које представљају основ за предузимање одређених мјера принуде.

(2) Молба за проналажење имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, поред података из става 1. овог члана, садржи и околности из којих произлазе основи сумње да је имовина проистекла извршењем кривичног дјела.

(3) Молба за мјеру обезбјеђења, односно привремено одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, поред података из става 1. овог члана, садржи и одлуку о покретању финансијске истраге или захтјев јавног тужиоца за покретање поступка за привремено одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела од лица из става 1. тачка 2) овог члана.

(4) Молба за трајно одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, поред података из става 1. овог члана, садржи и одлуку суда о трајном одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела од лица из става 1. тачка 2) овог члана.

Члан 73.

По пријему молбе из члана 72. овог закона, јавни тужилац, односно суд испитује да ли су испуњене претпоставке из члана 70. овог закона.

Члан 74.

(1) Након доношења рјешења о усвајању молбе за проналажење имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, јавни тужилац упућује захтјев Јединици да предузме неопходне радње у циљу откривања и проналажења имовине.

(2) Поступајући по захтјеву из става 1. овог члана, Јединица у складу са одредбама чл. 9. до 14. овог закона предузима мјере у циљу проналажења и обезбјеђења доказа о постојању, мјесту или кретању, врсти, правном статусу или вриједности имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела.

Члан 75.

(1) Ако молба за мјеру обезбјеђења, привремено, односно трајно одузимање имовине садржи све елементе прописане чланом 65. овог закона, одлуку доноси ванпретресно вијеће надлежног суда.

(2) О сједници вијећа се обавјештава јавни тужилац и постављени бранилац, односно пуномоћник.

(3) Ако постоји опасност да ће лице из члана 72. став 1. тачка 2) овог закона располагати имовином проистеклом извршењем кривичног дјела прије него што буде одлучено о молби из става 1. овог члана, суд може донијети одлуку о мјери обезбјеђења имовине, која важи до доношења одлуке суда о молби.

Члан 76.

- (1) Суд може рјешењем усвојити или одбити молбу из члана 72. овог закона.
- (2) Рјешење о привременом одузимању имовине садржи податке из члана 18. овог закона, рјешење о мјери обезбјеђења из члана 22. овог закона, а рјешење о трајном одузимању имовине садржи податке из члана 43. овог закона.
- (3) Рјешење из става 2. овог члана суд ће доставити јавном тужиоцу, постављеном браниоцу, односно пуномоћнику, Јединици и Агенцији.

Члан 77.

- (1) Против рјешења из члана 76. став 1. овог закона може се изјавити жалба у року од осам дана од дана достављања рјешења.
- (2) О жалби против рјешења одлучује надлежни другостепени суд.
- (3) Жалба не одгађа извршење рјешења о привременом одузимању имовине, односно не спречава Агенцију да предузме мјере за управљање одузетом имовином.

Члан 78.

- (1) Привремено одузимање имовине траје до окончања кривичног поступка, односно поступка по захтјеву за трајно одузимање имовине у држави која подноси молбу.
- (2) Ако поступак из става 1. овог члана не буде окончан у року од двије године од доношења рјешења о привременом одузимању имовине, суд ће по службеној дужности укинути рјешење о привременом одузимању имовине.
- (3) Суд сваких шест мјесеци прије истека рока из става 2. овог члана обавјештава инострани орган о посљедицама протеча рока.
- (4) Изузетно од става 2. овог члана, ако инострани орган прије истека рока достави потребне доказе, суд може одлучити да привремено одузимање имовине траје још најдуже двије године.
- (5) Трошкове чувања и одржавања привремено одузете имовине сноси држава која подноси молбу.

Члан 79.

- (1) Рјешење о трајном одузимању имовине постаје правоснажно када суд одбије као неосновану жалбу изјављену против тог рјешења или уважи жалбу изјављену против рјешења којим је одбијен захтјев за трајно одузимање имовине и донесе одлуку о трајном одузимању имовине.
- (2) Трајно одузетом имовином која је проистекла извршењем кривичног дјела располаже се у складу са одредбама овог закона, осим ако нешто друго није утврђено међународним уговором.

ГЛАВА VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 80.

Поступци одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела покренути прије ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама закона који је био на снази у вријеме њиховог покретања.

Члан 81.

(1) Министар правде, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, доноси подзаконске акте:

- 1) Правилник о садржају и изгледу легитимације за запослене у Агенцији који обављају послове у вези са управљањем одузетом имовином (члан 7. став 4),
- 2) Правилник о начину обављања послова управљања одузетом имовином (члан 42. став 5),
- 3) Правилник о садржини и начину сачињавања записника и садржини и начину вођења евиденција о пословима Агенције (члан 43. став 2),
- 4) Правилник о врсти и начину утврђивања трошкова чувања, одржавања и управљања привремено одузетом имовином (члан 44. став 2).

(2) Директор Агенције ће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона, на основу прибављеног мишљења министра, ускладити Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Агенцији у складу са одредбама овог закона.

Члан 82.

До доношења подзаконских аката из члана 81. овог закона, примјењиваће се подзаконски акти донесени на основу раније важећег закона, уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 83.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о одузимању имовине стечене извршењем кривичног дјела („Службени гласник Републике Српске“, број 12/10).

Члан 84.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
НАЦРТА ЗАКОНА О ОДУЗИМАЊУ ИМОВИНЕ КОЈА ЈЕ ПРОИСТЕКЛА
ИЗВРШЕЊЕМ КРИВИЧНОГ ДЈЕЛА

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Нацрта закона о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела садржан је члану 24. т. 2. и 3. Устава Републике Српске, којим се прописује да се законом може прописати да службено лице на основу налога суда може ући у стан или друге просторије против воље њиховог држаоца и извршити претрес. Претрес се врши у присуству два свједока. Службено лице може, под условима утврђеним законом, ући у туђи стан или друге просторије и без одлуке суда извршити претрес ако је то неопходно ради хватања учиниоца кривичног дјела или ради спасавања људи и имовине. Такође, у Амандману XXXII (којим је замијењен члан 68) на Устав Републике Српске, тачка 15. која је допуњена тачком 4. Амандмана LVIII, а којим се прописује да Република уређује и обезбјеђује међународну сарадњу, осим оне која је пренесена институцијама Босне и Херцеговине. У члану 122. Устава Републике Српске, којим се прописује да се оснивање, надлежност, организација и поступак пред судовима утврђују законом и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава, према којем Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22/01-021-876/17 од 22. децембра 2017. године, уставни основ за доношење Закона о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела садржан је у члану 24. т. 2. и 3, Амандману XXXII на члан 68. тачка 15. која је допуњена тачком 4. Амандмана LVIII, члану 122. Устава Републике Српске, према којим се законом може прописати да службено лице, на основу налога суда, може ући у туђи стан или друге просторије, као и да Република уређује и обезбјеђује међународну сарадњу, осим оне која је пренесена институцијама Босне и Херцеговине, те да се оснивање, надлежност, организација и поступак пред судовима утврђују законом, и у члану 70. став 1. тачка 2. Устава, према којем Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Програмом Народне скупштине Републике Српске за 2017. годину планирано је доношење овог закона.

Обрађивач Закона је, у складу са чланом 41. став 1. тачка 5) и чланом 59. став 1. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), у Образложењу Закона навео разлоге због којих се приступило изради новог Закона о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела. У вези са тим, наведено је да се доношењем овог закона врши усклађивање са новим Кривичним закоником Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/17), одредбама Директиве 2014/42/ЕУ Европског парламента и Вијећа од 3. априла 2014. године о замрзавању и одузимању предмета и имовинске користи остварене кривичним дјелима у Европској унији, стандардима ЦПТ-а, као и препорукама Европског комитета за спречавање мучења и нечовјечног или понижавајућег

поступања или кажњавања (ЦПТ), те препорукама и оперативним закључцима Европске комисије, са првог и другог Пододбора за правду, слободу и безбједност. Осим тога, обрађивач је навео да је доношење овог закона у складу са Реформском агендом БиХ за период 2014–2018. године, која се заснива на чвршћим правним и институционалним оквирима којима се регулише одузимање имовине.

Сходно наведеном, предметним законом, таксативно се наводе кривична дјела на која се примјењује одузимање имовине, прописује који су органи надлежни за спровођење Закона (јавно тужилаштво, суд, Министарство унутрашњих послова и Агенција за управљање одузетом имовином). У вези с тим, прописује се поступак за одузимање имовине и финансијске истраге које се спроводе наредбом јавног тужиоца против власника имовине када постоје основи сумње да је имовина проистекла извршењем кривичног дјела. Осим тога, прописује се поступак привременог одузимања имовине који се спроводи на захтјев јавног тужиоца. Исто тако, у случају када постоји опасност да ће власник располагати имовином за коју постоје основи сумње да је проистекла извршењем кривичног дјела, прописују се и мјере обезбјеђења имовине. Такође, овим законом се уређују и посебни поступци одузимања имовине који се спроводе када из правних или фактичких разлога није могуће вођење кривичног поступка према учиниоцу кривичног дјела (душевно болесно лице, лице недоступно органима гоњења и у случају смрти лица против којег је покренут кривични поступак). Детаљно се прописује поступак трајног одузимања имовине, управљање одузетом имовином, као и међународна сарадња.

Републички секретаријат за законодавство размотрио је предметни закон и у складу са својим овлашћењима, не упуштајући се у цјелисходност понуђених законски рјешења, скренуо пажњу обрађивачу на обавезу примјене Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14). У том смислу указано пажња обрађивачу на структуру и систематику Закона, као и на писање и употребу глагола и позивање на поједине одредбе Закона. Такође, у циљу побољшања текста Закона и додатног усаглашавања са правним системом Републике Српске, обрађивачу Закона је указано на одредбе Закона које се односе на Агенцију за управљање одузетом имовином и потребу усаглашавања са Законом о републичкој управи. Наведене сугестије су прихваћене и уграђене у текст Закона. Осим тога, Секретаријат је указао и на одредбе Закона којим се уређује посебан поступак за одузимање имовине. Наиме, тим поступком је прописано да ће се примјењивати и када, из правних или фактичких разлога, није могуће вођење кривичног поступка према учиниоцу кривичног дјела (душевно болесно лице, лице недоступно органима гоњења и у случају смрти лица против којег је покренут кривични поступак).

Обрађивач је у Образложењу Закона навео да је поступио у складу са чланом 37. став 1. тачка њ) Пословника Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу у јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12) и утврдио да је Закон одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела од интереса за јавност.

Имајући у виду да би одредбе предметног закона могле бити од интереса за друга министарства сматрамо потребним да се у складу са чланом 17. став 1. тачка з) Пословника о раду Владе Републике Српске, прибави и мишљење ресорних министарстава, Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија и Пореске управе.

Имајући у виду наведено, као и значај материје која се уређује предметним законом, те да је у питању Нацрт закона, мишљења смо да се Нацрт закона о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела може упутити на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за економске односе и регионалну сарадњу број: 17.03-020-3186/17 од 27. децембра 2017. године, након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта закона о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, установљено је да ЕУ *acquis* садржи изворе права који су релевантни за предмет уређивања достављеног нацрта, те да је исте обрађивач у свом раду узео у обзир, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „дјелимично усклађен“.

Материју Нацрта, у дијелу примарних извора ЕУ, начелно уређују:

- Уговор о функционисању Европске уније, Трећи дио – политике и унутрашње дјеловање Уније, Наслов V – област слободе, безбједности и правде; Поглавље 4 - Правосудна сарадња у кривичним стварима, чл. 82. и 83. / *Treaty on the Functioning of the European Union (consolidated version), Part Three – Union Policies and Internal Actions, Title V – Area Of Freedom, Security and Justice; Chapter 4 – Judicial cooperation in criminal matters, Article 82 and Article 83.*
- Уговор о Европској унији, Наслов I – Заједничке одредбе, члан 6. / *Treaty on European Union, Title I - Common Provisions, Article 6;*
- Повеља о основним правима Европске Уније, чл. 17 – право својине, и 47 – право на дјелотворан правни лијек и правично суђење / *Charter of Fundamental Rights of The European Union, Articles 17 – Right to property and 47 – Right to an effective remedy and to a fair trial.*

У дијелу секундарних извора права ЕУ, обрађивач је вршио усклађивање Нацрта са одредбама сљедећих извора:

- Директиве 2014/42/EU Европског парламента и Савјета од 3. априла 2014. године о замрзавању и одузимању предмета и имовинске користи остварене кривичним дјелима у Европској унији / *Directiva 2014/42/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the freezing and confiscation of instrumentalities and proceeds of crime in the European Union;*
- Оквирне одлуке Савјета 2003/577/JHA од 22. јула 2003. године о извршењу одлука о замрзавању имовине и осигурању доказа у Европској унији / *Council Framework Decision 2003/577/JHA of 22 July 2003 on the execution in the European Union of orders freezing property or evidence;*
- Оквирне одлуке Савјета 2005/212/JHA од 24. фебруара 2005. године о одузимању имовинске користи, средстава и имовине прибављене кривичним дјелом / *Council framework decision 2005/212/JHA of 24 February 2005 on Confiscation of Crime – Related Proceeds, Instrumentalities and Property; u*
- Оквирне одлуке Савјета 2006/783/JHA од 6. новембра 2006. године о примјени начела међусобног признавања налога за одузимање имовине / *Council Framework decision 2006/783/JHA of 6 October 2006 on the application of the principle of mutual recognition to confiscation orders.*

Издајамо најважнија усклађивања:

- Одредбе члана 4. Директиве 2014/42/EU прописију обавезу државама чланицама да законски регулишу област одузимања предмета и имовинске користи или имовине

остварене кривичним дјелима. Наведена обавеза је преузета одредбама чл. 8. – 49. Нацрта,

- Одредбе члана 5. Одлуке 2003/577/ЈНА које прописују начин признавања и извршавања одлуке суда друге државе чланице о замрзавању имовине, дјелимично су преузете одредбама чл.74. и 75. Нацрта.
- Одредбе члана 4. Одлуке 2006/783/ЈНА које прописују начин слања и одобравања налога за одузимање имовине из судова других држава чланица, дјелимично су преузете одредбама чл.71 и 72. Нацрта,
- Одредбе члана 4. Одлуке 2005/212/EU од 24. фебруара 2005. године прописују обавезу државама чланицама да при одузимању имовине, осигурају заинтересованим странкама заштиту њихових права. Наведена обавеза преузета је одредбама чл. 19, 20, 24, 38, 46. и 77. Нацрта.

Примјери преузимања Директиве садржани су у упоредним приказима усклађености Нацрта закона о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела са правном тековином Европске уније и правним актима Савјета Европе.

У дијелу осталих извора права ЕУ, узета је у обзир Заједничка акција од 3. децембра 1998. године, о прању новца, утврђивању, праћењу, замрзавању, пљенидби и одузимању имовине или имовинске користи остварене кривичним дјелом, коју је Савјет усвојио на основу члана К.3 Уговора о Европској унији (98/699/ЈНА) / *Joint Action of 3 December 1998 adopted by the Council on the basis of Article K.3 of the Treaty of European Union, on money laundering, identification, tracing, freezing, seizing and confiscation of instrumentalities and the proceeds from crime.*

Обрађивач је, у дијелу правних аката Савјета Европе, узео у обзир Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода из 1950. године/*Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, Rome, 4. XI. 1950.*

Приликом израде Нацрта, у дијелу међународних извора права, консултована је Резолуција 1373(2001) Савјета безбједности Уједињених нација, Параграф 1, б) замрзавање и одузимање имовине стечене терористичких активностима, превентивне мјере и одузимање / *United Nations Security Council resolution 1373 (2001), Paragraph 1 b) Freezing and confiscation of terrorist assets, provisional measures and confiscation.*

Израда предметног нацрта је предвиђена Акционим планом усклађивања законодавства Републике Српске са правном тековином Европске уније и правним актима Савјета Европе за 2017. годину.

Напомињемо да ће доношење овог закона допринијети испуњавању обавеза садржаних у члана 78. Споразума о стабилизацији и придруживању, које се односе на сарадњу уговорних страна у области јачања институција и владавине права.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о одузимању имовине стечене извршењем кривичног дјела („Службени гласник Републике Српске”, број 12/10) у примјени је од 2010. године, а није мијењан нити допуњаван од дана доношења.

Приликом израде текста Нацрта закона, обрађивач је именовано радну групу представнике Врховног суда Републике Српске, Републичког јавног тужилаштва Републике Српске, Посебног одјељења за сузбијање корупције, организованог и најтежих облика привредог криминала, Окружног суда у Бањој Луци, Правобранилаштва Републике Српске, Министарства унутрашњих послова, Министарства финансија, Агенције за

управљање одузетом имовином, Комисије хартије од вриједности Републике Српске, који примјењују одредбе овог закона.

У току рада чланови радне групе оцијенили су да се појавила потреба за усвајањем новог закона, с обзиром на то да се појавила потреба да се измијени више од половине чланова важећег Закона, што је обрађивач Закона сматрао као оправдано, а све у складу са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), те је упутио Нацрт новог закона у процедуру.

Чланови радне групе предложили су и усвојили да се промијени и назив закона, на начин да ће гласити Закон о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела. Наведена измјена назива закона проистекла је усљед свеобухватнијег, прецизнијег уређивања правила поступка када се примјењују одредбе овог закона не само у случају одузимања имовине која је стечена извршењем кривичног дјела, него и у случају одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, чиме се проширује примјена овог закона.

Потреба за измјенама и допунама овог закона, односно потреба за доношењем новог закона појавила се ради усклађивања одредаба овог закона са одредбама новог Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/17), који је у примјени од јула 2017. године, а којим су значајно измијењена бића појединих кривичних дјела, називи кривичних дјела, те другачије груписана кривична дјела, уведене су нове групе кривичних дјела и измијењен редослијед чланова закона у односу на ранија законска рјешења, чиме се указала потреба за прописивањем ових кривичних дјела у овом члану Закона. Такође, одредбе овог закона су усклађене са одредбама Директиве 2014/42/ЕУ Европског парламента и Вијећа од 3. априла 2014. године о замрзавању и одузимању предмета и имовинске користи остварене кривичним дјелима у Европској унији.

Сходно наведеном, усвајање новог закона је у складу са Препорукама и оперативним закључцима Европске комисије, са првог и другог Пододбора за правду, слободу и безбједност и препорукама, сходно Споразуму о стабилизацији и придруживању између Европске уније и БиХ, и то препорукама за борбу против организованог криминала и реформа полиције, ради прописивања минималних стандарда за одузимање имовине кроз законодавство у цијелој БиХ. Такође, усвајање овог закона је у складу са Реформском агендом БиХ за период 2014–2018. године, која се заснива на чвршћим правним и институционалним оквирима који регулишу одузимање имовине.

Поред наведеног, основни циљ доношења новог закона је да се на свеобухватан, прецизан и једноставан начин уреде правила поступка унутар којег ће се моћи ефикасно открити, осигурати и по потреби, привремено или трајно одузети имовина која је проистекла извршењем кривичног дјела или прекршаја, прописаних важећим законодавством у Републици Српској.

Такође, овим законом је детаљно прописан поступак за доношење рјешења о привременом и трајном одузимању имовине, као и доношење рјешења о одређивању неких од прописаних мјера обезбјеђења овим законом, на начин да се могу изрећи када суд оцијени да ће се тиме осигурати трајно одузимање имовине, када се за то остваре прописани услови. Наиме, циљ прописивања ових мјера обезбјеђења је да се ефикасније спроведе поступак, брже спријечи свако преношење и отуђење имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, нарочито код хартија од вриједности. Одузимање имовине је релевантан међународни стандард којим се осигуравају адекватне законске и

институционалне претпоставке за ефикасно откривање и онемогућавање кориштења имовине за коју се сумња да је проистекла извршењем кривичних дјела.

Поред наведеног, циљ закона је да се успоставе ефикасни механизми за управљање имовином која је привремено или трајно одузета. На овај начин се отклањају бројне препреке са којима се у свом раду сусрећу припадници Министарства унутрашњих послова и правосудних институција, Агенција за управљање одузетом имовином, за спровођење закона када је ријеч о ефикасном спровођењу одредаба Кривичног законика Републике Српске, Закона о прекршајима Републике Српске и других прописа који јасно прописују да нико не може задржати имовину проистеклу извршењем кривичног дјела и прекршаја која је у несразмјери са законито стеченом имовином. Уочени недостаци се најприје тичу чињенице да важеће законодавство не омогућава вођење поступка за одузимање имовине прибављене кривичним дјелом у ситуацијама и околностима које су повезане са тзв. „негативним процесним претпоставкама“ (смрт или недоступност лица, те лица које није способно да учествује у поступку због наступања душевне болести), иако тренутно важеће законодавство предвиђа да нико не може задржати противправно стечену имовину. Прописивањем поступка којим ће се отклонити ове препреке се, између осталог, достижу и међународни стандарди у законском нормирању материје одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела.

Одредбе важећег закона које се односе на извршење судских одлука које садрже мјеру одузимања и управљања одузетом имовином, у значајној мјери нису уређене, што је доводило до изузетно малог броја извршених одлука судова којима је одређено одузимање имовине.

На овај начин, институције за спровођење закона у цијелости не могу показати потребну ефикасност у свом раду, што значајно утиче на степен повјерења грађана у система да обезбиједи једнакост свих пред законом.

Важећи Закон је креиран као *lex specialis* којим се отклањају све нормативне препреке за примјену института одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, у пракси, односно којим би се требало стварати сви неопходни услови потребни за ефикасно утврђивање, привремено и трајно одузимање и управљање таквом имовином.

Имајући у виду наведено потребно је извршити одговарајуће измјене и допуне важећег закона, усвајањем новог закона у цијелости.

Све наведено је потребно из разлога што су финансијске истраге и одузимање имовине постављене као приоритет, који посебну пажњу даје овим видовима борбе против криминала ради сврсисходног начина кажњавања извршилаца кривичних дјела и прекршаја.

У циљу свеобухватнијег и ефикаснијег нормирања поступка одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, радна група је приликом израде Нацрта закона консултовала и усвојена рјешења из земаља у региону из ове области, а све да би се обезбиједило одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела.

Узимајући све у обзир наведено, чланови радне групе и Министарство правде су сматрали да је наведено неопходно, оправдано и цјелисходно, те је упутило нацрт овог закона у процедуру на усвајање.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. Закона о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела прописује се шта се уређује овим законом и то услови, поступак и органи надлежни за откривање, одузимање и управљање имовином која је проистекла извршењем кривичног дјела, те међународну сарадњу.

Чланом 2. овог закона прописује се примјена одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела на набројана дјела у овом закону. Наиме, одредбе овог члана су усклађене са одредбама новог Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 64/17), који је у примјени од јула 2017. године, а којим су значајно измијењена бића појединих кривичних дјела, називи кривичних дјела, те су другачије груписана кривична дјела, уведене су нове групе кривичних дјела и измијењен редослијед чланова закона у односу на ранија законска рјешења, чиме се указала потреба за прописивањем ових кривичних дјела у овом члану Закона. Такође, одредбе става 1. овог члана усклађене су са одредбама Директиве 2014/42/ЕУ Европског парламента и Вијећа од 3. априла 2014. године о замрзавању и одузимању предмета и имовинске користи остварене кривичним дјелима у Европској унији, у погледу примјена на кривична дјела. Ставом 2. овог члана прописана је и проширена примјена одредаба овог закона и на кривична дјела и прекршаје који су прописани другим законима, као и другим законима који су престали да важе, ако имовинска корист, односно вриједности предмета који су употријебљени или су били намијењени за извршење или су настали извршењем кривичног дјела и прекршаја прелази износ од 50.000 КМ, с обзиром на то да се извршењем кривичних дјела која нису регулисана Кривичним закоником и Законом о прекршајима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 63/14, 110/16 и 100/17) такође може стећи велика имовина.

Чланом 3. овог закона прописује се да је поступак одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела страначки поступак, те да су странке у поступку јавни тужилац и власник. У поступку одузимања имовине, јавни тужилац води поступак по службеној дужности, док је друга странка у поступку увијек власник имовине о којој се расправља у посебном поступку. У својству власника имовине могу се појавити различита лица, не само осумњичени, оптужени или осуђени, тако да страначку способност власника има свако лице које је ималац имовине о којој се у посебном поступку расправља. У поступку одузимања имовине примјењују се одредбе Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 53/12 и 91/17), уколико овим законом није другачије регулисано, те се овим чланом прописује да се у овом поступку могу користити докази који су прикупљени у кривичном поступку. Приликом одлучивања о одузимању имовине суд је везан захтјевом јавног тужиоца у погледу имовине коју треба одузети. Сходно томе, регулисано је да уколико због одређених околности одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела није могуће, јавни тужилац може предложити одузимање друге имовине која одговара вриједности имовине која је проистекла кривичним дјелом.

Чланом 4. овог закона прописује се значење појединих појмова и израза употријебљених у овом закону. Значење појма имовина усклађено је са одредбама Директиве 2014/42/ЕУ Европског парламента и Вијећа од 3. априла 2014. године о замрзавању и одузимању предмета и имовинске користи остварене кривичним дјелима у Европској унији, те су прецизно дефинисани појмови имовине која је проистекла

извршењем кривичног дјела, законити приходи, те ко се сматра власником, оставиоцем, правним сљедбеником, трећим лицем, као и шта се сматра одузимањем. Такође, овим законом нису дефинисана повезана лица, како је то било раније прописано одредбама Закона који овим законом престаје да важи, с обзиром на то да је појмом „треће лице“ проширена примјена овог закона на сва физичка и правна лица, не само на лица која су била обухваћена дефиницијом повезаних лица. Овим чланом наведено је да означавање мушког или женског рода у закону подразумијева оба пола.

Чланом 5. овог закона прописују се надлежни органи за откривање, одузимање и управљање имовином која је проистекла извршењем кривичног дјела, као и да се надлежност суда и јавног тужиоца одређује према надлежности за кривично дјело из којег потиче имовина.

Чланом 6. овог закона прописује се надлежност посебне организационе Јединице Министарства унутрашњих послова, чија је основна надлежност откривање имовине, коју врши по службеној дужности или по налогу надлежног јавног тужиоца и суда.

Чланом 7. овог закона прописује се да послове управљања одузетом имовином обавља Агенција за управљање одузетом имовином, као републичка управна организација у саставу Министарства правде, што је регулисано Законом о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16). Послове из своје надлежности Агенција обавља по службеној дужности или по одлуци јавног тужиоца и суда, те су органи прописани овим чланом дужни да пруже помоћ и доставе све податке Јединици и Агенцији, као што су извод из јавних регистара или регистара, и то на начин да је Агенција ослобођена плаћања таксе у овим случајевима у складу са Законом о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 100/11, 103/11 и 67/13). Овим чланом прописује се да се запосленима који обављају послове у вези са управљањем имовином у Агенцији издаје легитимација на основу правилника који доноси министар правде. Наведено се прописује, јер запослени у Агенцији који обављају послове управљања одузетом имовином у оквиру послова управљања имовином ступају у непосредан контакт са власницима имовине и другим лицима, те остварују непосредну сарадњу и контакт са службеним лицима надлежних органа, те је неопходно да се на одговарајући начин легитимишу.

Чланом 8. овог закона прописују се прецизно надлежности Агенције у складу са овим законом, Кривичним закоником Републике Српске, Законом о прекршајима. Поред наведеног, овим чланом прописује се да Агенције управља имовином чије располагање је ограничено у поступку спровођења финансијских рестриктивних мјера прописаних Резолуцијом 1373 (2001) Савјета безбједности Уједињених народа. Наиме, чланом 10. Одлуке о спровођењу Резолуције 1373 (2001) Савјета безбједности Уједињених народа („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 88/16) прописано је да управљање имовином чије је располагање ограничено врши Агенција за управљање одузетом имовином Републике Српске, Федерална агенција за управљање одузетом имовином и надлежна тијела Брчко Дистрикта БиХ, доношењем рјешења о ограничавању располагања одузетом имовином. С обзиром на то да наведена Одлука не прописује обухват овлаштења за управљање таквом одузетом имовином, прописује се надлежност Агенције у вези са овом имовином, а да би се на ту имовину могла примијенити овлаштења за управљање имовином. Такође, овим чланом се прецизније дефинише садржај послова управљања одузетом имовином, као и остали послови које обавља Агенција у вези са управљањем одузетом имовином, односно вођење евиденција о имовини којом управља и о судским поступцима у којима је одлучивано о таквој имовини, учествовање у пружању

међународне правне помоћи, учествовање у обуци државних службеника у вези са управљањем одузетом имовином и обављање других послова у складу са овим законом, као и прикупљање статистичких подака за спровођење анализа у подручју одузимања имовине.

Чланом 9. овог закона прописује се покретање финансијске истраге, те који докази се прикупљају у финансијској истрази, као и како се завршава финансијска истрага коју спроводи Јединица.

Чланом 10. овог закона прописује се хитност поступања у финансијској истрази, те да сви подаци представљају службену тајну која се не може одавати другим лицима, о чему је службено лице дужно да обавијести друго лице, уколико ти подацима постану доступни, а све у складу са законом којим се уређује тајност података.

Чланом 11. овог закона прописује се јавни тужилац као надлежни орган за покретање финансијске истраге, те орган који руководи истрагом, као и да све доказе у истрази прикупља посебна Јединица Министарства унутрашњих послова, по наредби јавног тужиоца или службеној дужности под надзором јавног тужиоца.

Чланом 12. овог закона прописује се када се може предузети претресање стана, осталих просторија и покретних ствари власника, те претресање власника или других лица, а што је усклађено са одредбама Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 53/12 и 91/17).

Чланом 13. овог закона прописује се привремено одузимање предмета који чине доказе у финансијској истрази према наредби суда по приједлогу јавног тужиоца, односно без наредбе суда када постоји опасност од одгађања, а све у складу са одредбама Закона о кривичном поступку. Такође, овим чланом се прописује да су органи из овог члана дужни да омогуће Јединици увид, приступ, и преузимање података из електронске базе, као и свих других докумената и података битних у истрази.

Чланом 14. овог закона прописује се да суд ће суд наредити по образложеном приједлогу јавног тужиоца банци или другој финансијској организацији да се Јединици доставе подаци о стању пословних рачуна и личних рачуна и сефова власника имовине, као и да се омогући увид, те да се може Јединици одобрити да врши аутоматску обраду података о стању тих рачуна и сефова власника имовине.

Чланом 15. овог закона прописује се када се може поднијети захтјев за привремено одузимање имовине, шта садржи захтјев за привремено одузимање имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела, који се без одгађања доставља власнику имовине да може у року од 15 дана доставити одговор на захтјев са доказима о стицању имовине због ефикасности поступка, те се прописује у зависности од тога у којој је фази кривични поступак, и судска надлежност за одлучивање о захтјеву који је поднесен у посебном поступку. Привремено одузимање имовине почиње подношењем захтјева јавног тужиоца. Суштина привременог одузимања јесте отклањање опасности од отуђења имовине и од онемогућавања каснијег вођења поступка трајног одузимања имовине. Ради се о посебној фази поступка одузимања имовине, али се она може одвијати у оквиру различитих фаза главног кривичног поступка. Такође, овим чланом се прописује функционална надлежност за поступање у оквиру надлежног суда да би се отклониле недоумице судова који је надлежан у складу са фазом у којој се налази кривични поступак за кривична дјела из овог закона и то тако ако је поступак у фази истраге, надлежан је судија за претходни поступак, ако је у фази потврђивања оптужнице – судија за претходно саслушање, ако је у фази одржавања главног претреса – судија појединац, односно предсједник вијећа, а ако је

поступак правоснажно завршен – судија појединац или предсједник вијећа пред којим се одржавао главни претрес.

Чланом 16. овог закона прописује се да ће се одмах по пријему одговора власника имовине, односно протекла рока за доставу одговора, заказати рочиште, на које се позива власник, његов бранилац и пуномоћник, те јавни тужилац, на начин да се позив за рочиште доставља на адресу, односно сједиште позваних лица, уз упозорење да ће се рочиште одржати у случају њиховог недоласка. Наведено се прописује, с обзиром на то да је суштина привременог одузимања у отклањању опасности од отуђења имовине и од онемогућавања каснијег вођења поступка трајног одузимања.

Чланом 17. овог закона прописује се рок за одржавање рочишта за привремено одузимање имовине, те да ће се рочиште завршити, по правилу, без прекидања и одгађања. Овим чланом се прописује да се на рочишту за привремено одузимање имовине изводе и докази о имовини коју власник посједује, те да се власнику даје право да наводе јавног тужиоца оспорава, што подразумијева и изношење доказа од власника, те се због спречавања дугог трајања поступка привременог одузимања имовине и непоштовања норми које прописују одржавање рочишта без прекидања прописује временски максимум трајања поступка привременог одузимања имовине.

Чланом 18. овог закона прописује се да се одлуке поводом приједлога за привремено одузимање имовине доносе се у форми рјешења, а њиме се захтјев за привремено одузимање имовине усваја или одбија. Овим чланом се прописује шта садржи рјешење о привременом одузимању имовине, те у којим случајевима ће суд одбацити, усвојити и када одбити приједлог за привремено одузимање имовине, те коме ће се рјешење доставити. Такође, овим чланом се прописује када се власнику може оставити на кориштење дио привремено одузете имовине, те се прописује да се не може одузети имовину која је изузета од извршења у складу са Законом о извршном поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 59/03, 85/03, 64/05, 118/07, 29/10, 57/12, 67/13 и 98/14).

Чланом 19. овог закона прописује се изјављивање жалбе на рјешење о привременом одузимању имовине, рок за улагање жалбе, надлежни суд који одлучује о жалби, те спровођење рјешења о привременом одузимању имовине, које спроводе полицијски службеници Јединице или други орган према врсти имовине, као што су полицијски службеници по одредбама Закона о кривичном поступку, који могу непосредно и принудним путем извршити рјешење о привременом одузимању имовине, односно непосредно од власника извршити одузимање путничких моторних возила, умјетничких слика, драгоцености или других предмета, примјењујући овлаштења утврђена Законом о кривичном поступку Републике Српске и Законом о полицији и полицијским службеницима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 57/16 и 110/16), нарочито ако се власник противи привременом одузимању имовине. Такође, други органи могу спровести извршење, јер су за то овлаштени посебним законом као нпр. Комисија за хартије од вриједности и Централни регистар за хартије од вриједности код привременог одузимања хартија од вриједности, надлежни окружни привредни суд код одузимања удјела у привредним друштвима и слично.

Чланом 20. овог закона прописује се када привремено одузимање имовине престаје, те рок трајања привременог одузимања, као и када се укида рјешење о привременом одузимању имовине, у ком случају се враћа власнику имовина, о чему се сачињава записник. Привремено одузимање имовине требало би да траје само док постоје сви разлози који су узроковали изрицање. Зато, због могућности појаве нових околности због

којих би оправданост привременог одузимања имовине била доведена у питање, овим чланом се прописује суду могућност да преиспита донесену одлуку, вршећи контролу оправданости сваких шест мјесеци од дана доношења посљедњег рјешења. Овим чланом се прописује да жалба на рјешење о укидању привременог одузимања имовине и рјешења којим се преиспитује донесена одлука о привременом одузимању имовине, а које се може укинути или замијенити неком мјером обезбјеђења или продужити привремено одузимање имовине до прописаног рока не одгађа извршење рјешења.

Чланом 21. овог закона прописује се могућност суда да у сваком моменту, ако постоје оправдани разлози, преиспита донесену одлуку о привременом одузимању имовине и замијени је мјером обезбјеђења, по службеној дужности или на приједлог јавног тужиоца, а на иницијативу Агенције, ако је управљање привремено одузетом имовином отежано или проузрокује несразмјерно високе трошкове. Такође, овим чланом се прописује да ће суд заказати рочиште ради преиспитивања одлуке о привременом одузимању имовине, на које ће позвати лица која су учествовала у поступку доношења рјешења које се преиспитује, с тим да у случају недоласка неког од позваних лица, рочиште ће се одржати, те ће рјешење о мјери обезбјеђења суд донијети уколико је захтјев јавног тужиоца оправдан и да се том мјером може обезбиједити трајно одузимање имовине. На наведено рјешење није дозвољено улагање жалбе, те јавни тужилац не може на основу истих чињеница поднијети нови приједлог. Наиме, овим одредбама се искључује могућност жалбе с обзиром на то да се привремено одузимање имовине замјењује једном од мјера обезбјеђења прописаном овим законом, чиме се обезбјеђује трајно одузимања имовине.

Чланом 22. овог закона прописује се да ако постоји опасност да ће власник располагати имовином, за коју постоје основи сумње да је имовина пристекла извршењем кривичног дјела, да јавни тужилац може прије, у току и након завршетка кривичног поступка, а не дуже од годину дана по правоснажном окончању кривичног поступка, предложити изрицање једне од привременим мјера обезбјеђења који се прописују овим чланом. Наиме, овим чланом су побројане потребне мјере обезбјеђења. Такође, поступак обезбјеђења одузимања имовине која је пристекла извршењем кривичног дјела примјеном мјера обезбјеђења усклађен је са Директивом 2014/42/ЕУ Европског парламента и Вијећа од 3. априла 2014. о замрзавању и одузимању предмета и имовинске користи остварене кривичним дјелом у Европској унији. У оквиру поступка привременог одузимања имовине стечене извршењем кривичног дјела, предвиђене су и мјере обезбјеђења будућег извршења одлуке о одузимању имовине, односно овлаштење суду да на приједлог јавног тужиоца може забранити располагање имовином. То овлаштење је установљено ради рјешавања проблема који може настати због необезбијеђености имовине у времену од подношења захтјева за привремено одузимање имовине, па до доношења одлуке о њему или када предлагање привременог одузимања није неопходно. То вријеме погодује власнику јер он може да до доношења одлуке о привременом одузимању или трајном одузимању (ако није поднесен захтјев за привремено додузимање) отуђи или сакрије имовину која је предмет поступка који се води. Тиме се и смањују евентуални трошкови који би постојали на страни државе, а који би произашли у случају да се у поступку одузимања имовине не докаже незаконито поријекло имовине. Такође, прописивања поступка суда у процесу одлучивања о приједлогу за одређивање мјера обезбјеђења јесте интенција да се убрза да би био ефикасан, а у исто вријеме да се обезбиједи и заштита права власника и других лица према којима су примијењене привремене мјере обезбјеђења.

Право својине се састоји од три компоненте: овлаштења држања, кориштења и располагања. Мјером привременог одузимања имовине или дијела имовине од њеног власника, власник је онемогућен да врши сва три овлаштења која му у односу на то право припадају, привремено. Међутим, рјешењем о забрани располагања, власнику се само забрањује само једна компонента права својине, а то је овлаштење да располаже са својом имовином. Против мјере забране располагања имовином може се изјавити жалба која не одгађа извршење. Ова мјера важи до доношења одлуке суда о одузимању имовине (привременог одузимања ако је поднесен захтјев за привремено одузимање, а ако није до трајног одузимања имовине), с тим што суд по службеној дужности испитује оправданост ове мјере сваких шест мјесеци, од дана доношења рјешења. Забрана располагања може се односити само на ону имовину или дио имовине који је обухваћен захтјевом за одузимање. Ријеч је о мјерама којима се омогућује благовремено „замрзавање“ имовине, у складу са захтјевима члана 7. Директиве. Привремене мјере се могу примијенити у односу на осумњиченом, оптуженом или осуђеном, као и на правне сљедбенике и трећа лица на која је имовина пренесена, што је у складу са захтјевима члана 7. став 2. Директиве. При томе појам „другог лица на коју је имовина пренесена“ одговара појму „трећег лица“ на којег је осумњичени, оптужени, односно осуђени, директно или индиректно пренио имовину стечену извршењем кривичних дјела.

Када је ријеч о хартијама од вриједности из овог члана, оне се односи на све хартије од вриједности којим се организовано тргује (берза), а то су: акције, обвезнице и власнички удјели отворених инвестиционих фондова који су уврштени на берзу, као и на власничке удјеле отворених инвестиционих фондова који нису уврштени на берзу, затим инвестиционе јединице у пензијским фондовима, полисе животног осигурања и слично. Јавно емитоване хартије обавезно се региструју у Централном регистру хартија од вриједности, а власнички удјели којим се не тргује на берзи уписују се у регистар удјела који води друштво за управљање или Централни регистар. Регистар власника инвестиционих јединица у пензионом фонду води друштво за управљање, податке о осигураним лицима води осигуравајуће друштво, стога се користи појам финансијске организације (или институције), који обухвата све набројане финансијске организације код којих се може налазити имовина и који су у складу са чланом 4. Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности („Службени гласник Босне и Херцеговине“, бр. 47/14 и 67/16), обвезници спровођења мјера за откривање и спречавање прања новца и финансирања терористичких активности (банке; осигуравајућа друштва; друштва за посредовање у осигурању која имају дозволу за обављање послова животног осигурања; лизинг друштва; микрокредитне организације; овлаштени посредници који тргују финансијским инструментима, девизама, размјеном, каматним стопама, индексним инструментима, преносивим хартијама од вриједности и робним фјучерсима; друштва која се баве електронским преносом новца; инвестициона и пензиона друштва и фондови независно од правне форме итд.).

Чланом 23. овог закона прописује се да о приједлогу јавног тужиоца за одређивање мјере обезбјеђења одлучује суд, зависно од фазе кривичног поступка.

Чланом 24. овог закона прописује се да се на рјешење о мјери обезбјеђења може уложити жалба ванпретресном вијећу, која не одгађа извршење. Рјешење из овог члана извршава Јединица или други орган одређен законом, с тим да се рјешење доставља свим прописаним лицима из овог члана за извршење одмах, односно најкасније првог радног дана од дана доношења рјешења, ради ефикасности поступка.

Чланом 25. овог закона прописује се да ће се мјере обезбјеђења уписати у јавне регистре или регистре, те да ће се брисати по основу одлуке суда која садржи налог за упис, односно брисање када се за то стекну услови.

Чланом 26. овог закона прописује се да је сваки правни посао закључен у вези са имовином за коју је одређена мјера обезбјеђења, након уписа привремене мјере обезбјеђења не производи правно дејство.

Чланом 27. овог закона прописује се да уз наведене мјере обезбјеђења, овлаштени јавни тужилац може предложити да се укине или замијени било којом другом привременом мјером одређена мјера обезбјеђења, а којом се постиже сврха обезбјеђења трајног одузимања имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела. Овим чланом се такође прописује могућност давања јемста, те продужења мјере обезбјеђења.

Чланом 28. овог закона прописује се да трајање мјере обезбјеђења, након што се достави рјешење о трајном одузимању имовине, односно трајање након достављања одлуке другостепеног суда којом је потврђена првостепена одлука, ако је уложена жалба.

Чланом 29. овог закона прописује се одговорност за накнаду штете која је посљедица привремене мјере обезбјеђења путем парничног поступка пред надлежним судом, у року од годину дана од дана правоснажности рјешења којим је одбијен захтјев јавног тужиоца за доношење рјешења о трајном одузимању имовине.

Чланом 30. овог закона прописује се посебан поступак за одузимање имовине и примјена одредаба овог закона када није могуће из правних и фактичких разлога водити кривични поступак према учиниоцу кривичног поступка, ако није способно да учествује у поступку због наступања душевне болести, ако је лице недоступно органима гоњења и суду и у случају смрти лица против којег је покренут кривични поступак. Потреба да се регулише посебан поступак, произлази из одредбе чл. 83. став 3. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 64/17) којом се прописује да ће одлуку о одузимању имовинске користи суд донијети у законом прописаном поступку и када из правних или фактичких разлога није могуће вођење кривичног поступка према учиниоцу кривичног дјела. С обзиром на то да Кривични законик Републике Српске уводи одредбе одузимања имовинске користи у одсуству, нема сметњи да се поступак одузимања имовине која је проистекла из кривичног дјела регулише у Закону о одузимању имовине која је проистекла из кривичног дјела. Даље, Директива 2014/42/ЕУ о замрзавању и одузимању предмета и имовинске користи остварене кривичним дјелима у Европској унији, чланом 4. упућује на регулисање поступка одузимања имовине који би се водио против лица у њиховом одсуству. Придруживање Босна и Херцеговине чланству Европске уније, дакле, такође намеће потребу поштовања директива Европске уније, па према томе и усаглашавање кривичног законодавства Републике Српске са захтјевима сличних директива. Уосталом, БиХ је ратификовала низ конвенција Европске уније, које такође третирају материју одузимања имовинске користи у којима такође постоје одредбе о одузимању имовине која је проистекла из кривичног дјела. Тако предложеним одредбама чл. 30. до 35. регулише се поступак одузимања имовине у случајевима када се кривични поступак не може спровести или завршити због постојања процесних сметњи на страни учиниоца кривичног дјела, и то: у случају наступања трајне душевне болести и у случају када је недоступан органима гоњења због бјекства. Такође, ако лице против којег се води кривични поступак умре, поступак одузимања имовине остварене противправним дјелом може се водити против правних сљедбеника овог лица, односно трећих лица на која је пренесена имовина. Посебан поступак може се водити само уколико је покренут кривични поступак против неког лица

због извршења кривичног дјела. Иако посебан поступак по својим карактеристикама садржи елементе кривичног поступка и елементе парничног поступка, ради се о поступку *sui generis*. Међутим, основна разлика јесте у томе што посебан поступак одузимања имовине проистекле из кривичног дјела има за циљ примјену ресторативних мјера одузимања имовине остварене противправном радњом, а не кажњавање извршиоца кривичног дјела. Ова мјера може се изрећи само судском одлуком (рјешењем), а доношењу ове мјере увијек претходи утврђивање чињеница да је одређено лице извршило противправно дјело и да има имовину која је проистекла из кривичног дјела. Мјера одузимања имовине која је проистекла из кривичног дјела изриче се независно од утврђивања кривице извршиоца. Управо из тог разлога у овој врсти поступка, дакле и у тексту овог закона, сврсисходно је употребљавати израз „противправно дјело“ (које има сва обиљежја кривичног дјела), а не „кривично дјело“ да би се направила та разлика између кривичног поступка у којем се неким лицу суди за кривично дјело и посебног поступка у којем је, претходно, потребно утврдити да је неко лице извршило противправно дјело и да је стекло имовину проистеклу из таквог дјела, да би суд могао донијети одлуку о одузимању такве имовине. Из напријед наведеног разлога, предложене одредбе које регулишу посебан поступак (у одсуству извршиоца) нису у колизији са чланом 262. Закона о кривичном поступку Републике Српске, којим се забрањује оптуженом суђење у одсуству. Посебан поступак усмјерен је и води се за имовину лица за коју постоји основ сумње да је проистекла из кривичног дјела, а против којег лица није могуће водити кривични поступак. Дакле, у посебном поступку не утврђује се кривица и одговорност за кривично дјело иако одлуци суда претходи поступак утврђивања да ли је почињено противправно дјело и да ли је имовина одређеног лица проистекла из таквог дјела. У посебном поступку, предложеним одредбама, лицу против којег се води поступак, дају се све гаранције које припадају осумњиченом, односно оптуженом лицу у кривичном поступку. Наиме, аналогном примјеном одредаба које се односе на обавезно учешће браниоца у поступку (и законског заступника), потврђивање оптужнице, доказни поступак и слично обезбјеђују се све гаранције да ће се посебни поступак спровести у складу са законом.

Чланом 31. овог закона прописује се да ће јавни тужилац предложити да суд утврди да је лице учинило противправно дјело и да је тиме стекло имовину, као и да се та имовина одузме. Овим чланом се прописује да ће јавни тужилац прије подношења захтјева покушати да испита лице које није способно да учествује у кривичном поступку, те ако га не може испитати поднијеће захтјев суду. Такође, овим чланом се прописује да суд испитује да ли су испуњени услови примјеном чл. 243, 247. и 248. Закона о кривичном поступку у вези са одбацивањем, одбијањем или одобрењем за повлачење захтјева, те да ако не донесе ниједно од наведених рјешења, судија за претходно саслушање ће прослиједити предмет судији, односно вијећу којем је предмет додијељен ради заказивања рочишта.

Чланом 32. овог закона прописује се одлучивање након спроведеног рочишта, о чему ће се обавијестити сва лица из овог члана, те ће суд у присуству вјештака оцијенити способност лица код кога је наступила душевна болест да учествује у поступку.

Чланом 33. овог закона прописује се да ће се након спроведеног рочишта одлучити да ли је лице учинило противправно дјело и да ли је стекло имовину, о чему ће се донијети рјешење. Овим чланом се прописује шта садржи рјешење, те ће се наложити да имовина постаје својина Републике Српске, коју је лице дужно да преда у посјед, или да исплати

новчану противриједност уколико је имовина пренесена на друго лице, а упис права се налаже уписом у јавни регистар.

Чланом 34. овог закона прописује се коме се доставља рјешење из спроведеног поступка, против којег је дозвољена жалба у прописаном року у складу са одредбама Закона о кривичном поступку (члан 307).

Чланом 35. овог закона прописује се да се одредбе овог закона које се односе на посебан поступак примјењују на одговарајући начин у случају недоступности лица против којег је покренут поступак, и у случају смрти лица против којег је покренут кривични поступак.

Чланом 36. овог закона прописује се рок за подношење захтјева за трајно одузимање имовине, шта захтјев садржи, те садржај захтјева када се подноси против правног сљедбеника, односно против трећег лица, а којем одлучује надлежни суд, као и да је поступак хитан.

Чланом 37. овог закона прописује се подношење захтјева у току првостепеног поступка, у ком случају ће се власник изјаснити на главном претресу о захтјеву, да ли оспорава или не оспорава захтјев, те када ће се сматрати да не оспорава захтјев, о чему се одлука доноси у пресуди која се може побити жалбом на пресуду. У случају да је донесена пресуда којом се оптужба одбија или којом се оптужени ослобађа од оптужбе, суд доставља податке Пореској управи Републике Српске на даље поступање о захтјеву јавног тужиоца ради поступања по одредбама Закона о пореском поступку и оцијени да ли постоји основа за поступања. Овим чланом се прописује ако је власник оспорио захтјев да ће се одлука о захтјеву за трајно одузимање имовине донијети на главном рочишту у посебном поступку.

Чланом 38. овог закона прописује се одржавање припремног рочишта ради предлагања доказа, начин позивања и достављања, те потребних упозорења странкама и другим лицима у вези са тим рочиштем, те постављање пуномоћника по службеној дужности. Суштина постојања припремног рочишта јесте припремање за главно рочиште као централну фазу поступка. Основни циљ припремног рочишта је предлагање доказа да би се главно рочиште могло одвијати несметано и ефикасно и да би се могло расправљати о суштини поступка о поријеклу имовине на коју је усмјерен захтјев за трајно одузимање. Код рочишта за привремено одузимање кључно је обезбјеђење имовине, а код припремног рочишта кључно је припремање главног рочишта. Због тога, за разлику од законског рјешења, у вези са главним рочиштем, гдје је предвиђено да услед недоласка јавног тужиоца ово буде одгођено, овдје оваква могућност није предвиђена, из чега произлази да ће припремно рочиште бити одржано у случају недоласка било којег учесника, укључујући и јавног тужиоца. Власнику мора бити остављен рок од најмање осам дана да се припреми за припремно рочиште.

Чланом 39. овог закона прописује се постављање пуномоћника по службеној дужности у случају недоласка власника, те рок за достављање позива власнику.

Чланом 40. овог закона прописује се да ће се главно рочиште одржати у року од три мјесеца од дана одржавања припремног рочишта, те могућност одгађања рочишта за још најдуже три мјесеца, ако се неки докази из иностранства не могу прибавити у прописаном року, након чега ће се одржати рочиште и без прибављених доказа.

Чланом 41. овог закона прописује се позивање на главно рочиште, достављање позива на главно рочиште, те недолазак позваних лица на рочиште, које ће се одгодити уколико не дође јавни тужилац, односно власнику ће се поставити пуномоћник по службеној дужности у случају недоласка.

Чланом 42. овог закона прописује се почетак главног рочишта, које ће се завршити по могућности без одгађања и прекидања. На рочишту се позвана лица изјашњавају о свим наводима, те износе све доказе уз своје наводе.

Чланом 43. овог закона прописује се доношење рјешења којим се усваја или одбија захтјев за трајно одузимање имовине, те шта садржи рјешење, коме се рјешење доставља, као и да Агенција управља одузетом имовином до правоснажног окончања поступка. Овим чланом се прописује да суд неће одузети имовину власнику уколико је доведено у питање његово издржавање или лица које он издржава у складу са одредбама Закона о извршном поступку.

Чланом 44. овог закона прописује се достављање рјешења о трајном одузимању имовине, којом управља Агенција све до правоснажног окончања поступка располагања имовином. Овим чланом се прописују и надлежни органи за спровођење рјешења о трајном одузимању имовине, са којом управља Агенција за управљање одузетом имовином.

Чланом 45. овог закона прописује се да суд може одлучити и имовинско-правном захтјеву оштећеног, те може донијети одлуку да се излучи из имовине дио за намирење имовинско-правног захтјева, као и да одлучи о трошковима управљања привременом одузетом имовином и пуномоћника по службеној дужности, а чиме се остварује заштита права оштећених лица.

Чланом 46. овог закона прописује се изјављивање жалбе на рјешење у прописаном року, о којој одлучује надлежни другостепени суд, која не одгађа извршење.

Чланом 47. овог закона прописује се одлучивање суда по жалби на рјешење о трајном одузимању имовине и утврђивање када рјешење постаје правоснажно.

Чланом 48. овог закона прописује се регулисање статуса имовине о којој је донесено рјешење о привременом, односно трајном одузимању имовине или рјешење о мјери обезбјеђења прије отварања стечајног поступка над правним лицем. Такође, овим чланом се прописује да је надлежни регистар пословних субјеката дужан да обавијести Агенцију о отварању стечајног, односно ликвидационог поступка на пословним субјектом, као и стечајном, односно ликвидационом управнику. Суд у случају доношења рјешења о привременом одузимању имовине или рјешење о мјери обезбјеђења ће поступити у складу са одредбом члана 178. Закона о стечају („Службени гласник Републике Српске“, број 16/16), те имовина неће чинити стечајну масу док се поступци не окончају.

Чланом 49. овог закона прописује се да Агенција по преузимању имовине предузима прописане надлежности у складу са овим законом, у складу са пажњом доброг домаћина и доброг стручњака. Овим чланом се прописује да Агенција управља имовином у складу са законом и подзаконским актима из овог закона, те се прописује доношење подзаконског акта којим би се детаљније прописало поступање Агенције у поступку управљања одузетом имовином, односно детаљније разрадиле процедуре и поступци доношења одлука о чувању, складиштењу, повјеравању имовине другом лицу на управљање, давање имовине у закуп, давање непокретне имовине на кориштење, поступак враћања имовине, поступак са имовином након правоснажности судске одлуке о одузимању имовине, нарочито поступак и начин вршења продаје трајно одузете имовине, уништавања имовине и слично.

Чланом 50. овог закона прописује се да се о одузетој имовини сачињава записник, те се прописује шта садржи записник, као и основ за доношење подзаконског акта од министра правде, а по приједлогу директора Агенције, ради сачињавања записника и вођења евиденције, а све у складу са Законом о заштити личних података („Службени

гласник БиХ“, бр. 49/06, 76/11 и 89/11). Исто је неопходно због прописаних принципа обраде личних података, чл. 6. и 9. Закона о заштити личних података БиХ. Обрада посебне категорије података (кривичне пресуде) је дозвољена ако је то од посебног јавног интереса или у другим случајевима прописаним законом, при чему закон који прописује да се ови подаци обрађују мора садржавати конкретне одредбе о адекватним механизмима заштите.

Чланом 51. овог закона прописује се од када је Агенција дужна да сноси трошкове чувања и одржавања, те да ће се подзаконским актом ближе прописати начин утврђивања трошкова чувања и одржавања привремено одузете имовине (методологију утврђивања трошкова). Такође, овим чланом се прописује вршење надзора над спровођењем одлуке да имовина остане код власника имовине од стране Агенције, као и повјеравање чување, одржававање и управљања имовине од других физичких или правних лица на основу уговора у прописаним случајевима, о чему надзор врши Агенција.

Чланом 52. овог закона прописује се овлаштење Агенцији да привремено одузету непокретну имовину даје у закуп у складу са њеном намијеном, по тржишним условима. Ово из разлога јер би се на овај начин омогућило да лице које користи, односно плаћа употребу непокретности, плаћа и трошкове који оптерећују непокретну имовину (рачуни за струју, воду, комунална накнада, заједница етажних власника, текуће одржававање непокретности и сл.). Овим чланом се прописује да закупопримац буде већ постојећи купац или власник имовине уколико он такав захтјев поднесе. Такође, овим чланом се прописује одступање код раскида уговога о закупу, нпр. из разлога када се имовина треба вратити власнику. Код овог овлаштења Агенције прописано је да се средства од закупа привремено одузете имовине уплаћују на рачун посебних намјена у оквиру Трезорског пословања. Овим чланом се прописује да средства добијена закупом привремено одузете имовине могу користити ради финансирања трошкова управљања, односно одржавања непокретне имовине, што подразумијева да би Агенција за управљање одузетом имовином могла закључити уговор о закупу и том приликом уговорити да купац сноси трошкове редовног одржавања непокретне имовине, односно посебног дијела зграде. Међутим, поред ових трошкова у току управљања привремено одузетом имовином могу се појавити и други трошкови, односно ванредни трошкови или трошкови инвестиционог одржавања који се не могу пребацити на купца или корисника без накнаде. Такође и у случајевима гдје је од истог власника одузета покретна и непокретна имовина ова средства користити и за одржававање његове покретне имовине.

Овим чланом прописује се да се код враћања привремено одузете имовине власнику враћају и средства добијена закупом умањена за износ који је утрошен за финансирање трошкова одржавања његове имовине. Овим се прописује да власник приликом враћања имовине неће претрпјети штету, јер би се средства од закупа (плодови из његове имовине која је била привремено одузета) користили за улагање у његову имовину. Тако у случају да се имовина треба вратити власнику, поред имовине враћају се и приходи од закупа (као цивилне плодове) умањени за износ који је утрошен за финансирање трошкова његове имовине.

Овим чланом се прописује да се закупнина уплаћује на отворен рачун посебних намјена у оквиру Трезорског система пословања (фонд 02), са посебном групом за плаћање, којим би и даље управљала Агенција, али преко трезора (уносећи и одобравајући налоге за плаћање са поменутог рачуна, а Министарство финансија Републике Српске – Ресор за Трезор би са споменутог рачуна плаћало унесене фактуре у СУФИ систем, једном седмично).

На новоотворени рачун би се уплаћивала одузета средстава у домаћој валути, средстава од закупа издате привремено одузете непокретне имовине, продаје покретне имовине и остварене дивиденде.

Чланом 53. овог закона прописује се овлаштење Агенцији да привремено одузету непокретну имовину може дати на кориштење без накнаде на основу уговора, а ради обављања друштвено корисних послова. Ово из разлога јер би се и на овај начин омогућило да лице које користи непокретност, плаћа и трошкове који оптерећују непокретну имовину (рачуни за струју, воду, комунална накнада, заједница етажних власника, текуће одржавање непокретности и сл.). Могућност давања на кориштење имовине без накнаде односи се на обављање друштвено корисних послова, а које би сходно одредбама овог члана заинтересовани подносилац захтјева морао образложити.

Чланом 54. овог закона прописује се управљање привремено одузетим предметима од историјске, умјетничке и научне вриједности, инострана валута и ефективни страни новац, предмети од племенитих метала, драгог и полудрагог камења, бисера, новчаних средстава у домаћој валути, оружја и муниције.

Чланом 55. овог закона прописује се управљање одузетим удјелима у привредним друштвима и хартија од вриједности, на начин да Агенција има сва права која припадају у складу са законима којим се уређује пословање привредних друштва. Агенција у поступку привременог управљања овом имовином има право гласа и имовинска права по основу удјела у привредним друштвима и хартија од вриједности, односно права која проистичу из одузетих хартија од вриједности. Такође је прописано овлаштење Агенцији да може другом физичком или правном лицу повјерити управљање привремено одузетим удјелима у привредним друштвима и хартијама од вриједности, с на то обзиром да се овдје ради о специфичној врсти имовине која захтијева одређена знања и искуства у управљању. Уколико се Агенција одлучи за повјеравање управљања овом имовином другим лицима уговором је потребно прецизирати садржај рада и овлаштења другог лица, извјештавање Агенције ради доношења потребних одлука и друге мјере и радње које ће се предузимати у циљу очувања вриједности одузете имовине.

За дивиденду, односно добит која се може исплаћивати по основу удјела у привредним друштвима и хартија од вриједности уплаћују се на рачун посебних намјена отворен у оквиру Трезорског система пословања. Ова средства би се требало вратити власнику уколико рјешење о привременом одузимању имовине буде укинута или одбијен захтјев за трајно одузимање имовине. Код враћања имовине власнику се враћају ова средства умањена за износ који је утроштен за финансирање трошкова управљања његовом имовином.

Чланом 56. овог закона прописује се продаја привремено одузете покретне имовине, ради намирања нужних трошкова одржавања и чувања привремено одузете непокретне имовине истог власника. Претпоставка је да би непокретна имовина у овом случају требало да буде значајнија, односно више вриједности од вриједности покретне имовине (премда то не мора бити правило, покретна имовина, нпр. драгоцјености, може бити и виша од вриједности саме непокретне имовине истог власника, што би се цијенило у сваком поједином случају). Средства остварена продајом уплаћују се на рачун посебних намјена отворен у оквиру Трезорског система пословања.

Чланом 57. овог закона прописује се у којим случајевима Агенција уз сагласност суда доноси одлуку да се привремено одузета имовина продаје или повјерава другом физичком или правном лицу, те да ће се у случају лакокварљиве робе и живих животиња продаја спровести без претходне сагласности суда. Ове измјене су у функцији преузимања

принципа најбоље праксе у управљању одузетом имовином, односно стандарда за продају привремено одузете покретне имовине. Овдје се тражи претходна сагласност суда с обзиром на то да је поступак још у току и да би се посредно обезбиједила исправност доношења одлуке о уништењу.

Чланом 58. овог закона прописује се продаја привремено одузете имовине, која се врши јавном продајом, која се оглашава у средствима јавног информисања или на интернету и то продајом путем јавне лицитације или јавним прикупљањем понуда, односно продаја лакокварљиве робе и животиња непосредном погодбом. С тим да ако не буде имовина продата на двије јавне продаје, може се продати непосредном погодбом. Продаја хартија од вриједности ће се вршити продајом у складу са прописима којима се уређује промет хартија од вриједности.

Чланом 59. овог закона прописује се у којим случајевима ће се донијети одлука о поклону, те одлуке о уништењу привремено одузете имовине, која се врши под надзором Агенције, као и финансирање трошкова уништења имовине.

Чланом 60. овог закона прописује се вршење процјене вриједности имовине од Агенције или стручних физичких или правних лица. Под другим физичким или правним лицима подразумијевају се овлаштени вјештаци или специјализована правна лица за послове вјештачења или процјене вриједности. Ово из разлога да би се регулисала дјелатност процјене одузете имовине, односно из ових одредаба произлази да Агенција врши стручну процјену само за послове управљања одузетом имовином (продаје, закупа, уништавања и сл.)

Чланом 61. овог закона прописује се чување новчаних средстава добијених од продаје до укидања рјешења о привременом одузимању имовине, односно правоснажног окончања трајног одузимања имовине.

Чланом 62. овог закона прописује се враћање по службеној дужности Агенције, имовине и новчаних средстава добијених продајом имовине, за коју је законом утврђено враћање имовине која не потиче из кривичног дјела.

Чланом 63. овог закона прописује се да за штету која је настала као последица привременог одузимања имовине, одговора Република Српска, а за чију се накнаду прво подноси захтјев Агенцији, те уколико се та штета не надокнади или се дјелимично надокнади подноси се тужба надлежном суду у складу са одредбама Закона о парничном поступку.

Чланом 64. овог закона прописује се уколико власник не преузме имовину за коју је донесена одлука да му се враћа у прописаном року, да имовина постаје имовина Републике Српске, о чему одлуку доноси суд, који је донио одлуку о враћању имовине, а све како би се избјегли непотребни трошкови и спријечило да се оваква имовина гомила у складиштима Агенције.

Чланом 65. овог закона прописује се располагање имовином након правоснажних одлука о трајном одузимању имовине, која постаје својина Републике Српске, са којом располаже Влада Републике Српске, у складу са одлуком Владе Републике Српске у зависности од тога о којој се врсти имовине ради а све у складу са Законом о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 118/08).

Чланом 66. овог закона прописује се продаја имовине на основу одлуке Владе Републике Српске, те уништавање имовине, уколико се не може продати, о чему одлуку доноси директор Агенције, као и начин сношења трошкова уништења.

Чланом 67. овог закона прописује се уплата новчаних средстава добијених продајом, као и кориштење новчаних средстава добијених продајом, која се првенствено користе ради намирења трошкова управљања имовином.

Чланом 68. овог закона прописује се остваривање међународне сарадње путем међународних уговора, односно путем овог закона. Овим чланом се прописује да уколико се међународна сарадња не може остварити путем међународних уговора, односно овог закона, да ће се примијенити одредбе закона којима се уређује пружање међународне правне помоћи у кривичним стварима.

Чланом 69. овог закона прописује се шта обухвата међународна сарадња у смислу одредаба овог закона, а која се односи на привремено, односно трајно одузимање имовине, мјере обезбјеђења и управање одузетом имовином, те одређивање надлежности домаћег јавног тужилаштва, односно суда у складу са одредбама међународне правне помоћи у кривичним стварима.

Чланом 70. овог закона прописују се претпоставке за пружање међународне сарадње, на начин да ће надлежни орган по добијању молбе утврдити да ли је пружање међународне сарадње у складу са начелима домаћег правног поретка, да се неће штетити суверенитету, јавном поретку или другим интересима Босне и Херцеговине и Републике Српске, да су задовољени стандарди правичног суђења и да између Босне и Херцеговине, односно Републике Српске и стране државе постоји реципроцитет.

Чланом 71. овог закона прописује се начин достављања молбе иностраног органа за сарадњу путем Министарства правде Републике Српске, коју ће по пријему ту молбе доставити надлежном органу за одлучивање по достављеној молби иностраног органа.

Чланом 72. овог закона прописује се шта садржи молба за сарадњу, која поред података садржи и основи сумње да се ради о имовини која је проистекла извршењем кривичног дјела, те сходно одлуку иностраног органа за привремено, односно трајно одузимање, односно захтјев за покретање финансијске истраге или одлуке за мјере обезбјеђења.

Чланом 73. овог закона прописује се да ће јавни тужилац, односно суд по пријему молбе утврдити да ли су испуњене претпоставке за пружање међународне сарадње, а које су прописане одредбама овог закона.

Чланом 74. овог закона прописује се да ће јавни тужилац упутити захтјев Јединици за проналажење и откривање имовине по доношењу рјешења којим се усваја молба иностраног органа, која поступа у складу са одредбама овог закона којима се регулише вршење финансијске истраге.

Чланом 75. овог закона прописује се надлежни орган који доноси одлуку по молби иностраног органа, те ко се све обавјештава о рочишту за доношење наведене одлуке, као и да суд може донијети одлуку о мјери обезбјеђења уколико постоји опасност да би власник могао располагати имовином прије доношења одлуке по молби иностраног органа, а све да би се обезбиједило трајно одузимање имовине.

Чланом 76. овог закона прописује се да суд одлучује по молби иностраног органа, према одредбама овог закона за привремено и трајно одузимање имовине, те одређивање мјере обезбјеђења сходно одредбама овог закона, као и коме се све доставља рјешење.

Чланом 77. овог закона прописује се могућност улагања жалбе на рјешење по молби органа за међународну помоћ, те рок за изјављивање жалбе, као и да жалба не одгађа извршење рјешења о одузимању имовине, а о којој одлучује надлежни другостепени орган.

Чланом 78. овог закона прописује се трајање поступка привременог одузимања имовине, те ако тај поступка не буде окончан у року од двије године да ће суд по службеној дужности укинути рјешење о привременом одузимању имовине. Овим чланом прописује се да уколико инострани орган достави потребне доказе, да суд може одлучити да привремено одузимање имовине траје још најдуже двије године, а све у циљу обезбјеђења трајног одузимања имовине, на начин да трошкове чувања и одржавања привремено одузете имовине сноси држава која подноси молбу.

Чланом 79. овог закона прописује се правоснажност рјешења о трајном одузимању имовине, те располагање трајно одузетом имовином у поступку међународне сарадње.

Чланом 80. овог закона прописује се дејство овог закона на поступке који су покренути прије ступања на снагу овог закона.

Чланом 81. овог закона прописује се доношење подзаконских акта од министра правде, те усклађивање одредаба правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у Агенцији у складу са одредбама овог закона.

Чланом 82. овог закона прописује важење подзаконских аката донесених на основу ранијег закона, уколико нису у супротности са одредбама овог закона.

Чланом 83. овог закона прописује се престанак важења ранијег важећег акта.

Чланом 84. овог закона прописује се ступање на снагу овог закона.

VI УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са чланом 37. став 1. тачка њ) Пословника Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/09), те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу у јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), обрађивач Нацрта Закона о одузимању имовине која је проистекла извршењем кривичног дјела утврдио је да је исти од интереса за јавност. Нацрт ће бити објављен на интернет страници Министарства (www.vladars.net), са роком од осам дана ради достављања примједба и сугестија.

VII ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Мишљење Министарства за економске односе и регионалну сарадњу о процесу процјене утицаја прописа (ПУП) у поступку израде закона број 17.04-020-3139/17 од 21. децембра 2017. године, констатује се да је:

- Нацрт закона планиран програмом рада Владе и Народне скупштине Републике Српске.
- Обрађивач правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем, те да је исти саставни дио „Разлога за доношење или измјену и/или допуну закона“.
- Обрађивач правилно дефинисао циљеве који се желе постићи доношењем закона.
- Обрађивач правилно спровео процес консултација.

Код утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да се наведени циљеви могу остварити само регулаторном промјеном.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач је навео да Нацрт овог закона неће проузроковати додатна прилагођавања, усклађивања или трансакционе трошкове у вези са пословањем.

Што се тиче утицаја на јавни буџет, обрађивач је навео да се Нацртом овог закона, прецизније и свеобухватније успостављају механизми и поступци за привремено и трајно одузимање имовине проистекле извршењем кривичног дјела, што ће утицати на покретање већег броја финансијских истрага и поступака, чије ће спровођење за резултат имати одузимање незаконито стечене имовине од извршилаца кривичних дјела, а што ће у коначници омогућити и већи прилив новчаних средстава на рачун јавних прихода, односно позитивне ефекте на буџет Републике Српске. Новчана средства обезбједиће се продајом одузете имовине која је проистекла извршењем кривичних дјела.

У вези са утицајем на здравствени и социјални статус грађана, обрађивач је навео да Агенција за управљање одузетом имовином може, на образложен захтјев министарства, републичких управа, републичких управних организација и других републичких органа управе, републичких органа и јавних служби, те органа јединица локалне самоуправе, дати привремено одузету непокретну имовину заинтересованим субјектима на коришћење без накнаде, а у циљу обављања друштвено корисних послова.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач је навео да Нацрт закона о одузимању имовине проистекле извршењем кривичног дјела нема утицаја на животну средину.

У вези са утицајем на одрживи развој, обрађивач је навео да се Нацртом овог закона омогућава одузимање имовине власника, која је проистекла извршењем кривичног дјела и која је у очигледној несразмјери са његовим законским приходима. Доношењем ваљане нормативне основе којом се обезбјеђује одузимање наведене имовине од извршилаца кривичних дјела и прекршаја, те прописивањем јаснијих и свеобухватнијих одредби закона које се односе на извршење судских одлука које садрже мјеру одузимања и управљања одузетом имовином, повећаће се број извршених одлука судова и ниво повјерења грађана у цјелокупан систем једнакости свих лица пред законом. На овај начин уводи се посебан метод санкционисања извршилаца кривичних дјела и прекршаја што ће допринијети ефикаснијој борби против криминала и досљедном спровођењу општепознатог принципа да нико не може задржати имовину проистеклу извршењем кривичног дјела или прекршаја.

Када је у питању спровођење прописа, обрађивач је навео да је за примјену закона одговорно Министарство правде Републике Српске.

Када је у питању утицај закона на увођење, измјену и укидање формалности, обрађивач је навео да је Нацртом овог закона нису предвиђене формалности за пословни сектор и грађане у Републици Српској.

Министарство за економске односе и регионалну сарадњу утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу с методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНOST ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За примјену овог закона нису потребна додатна финансијска средства у буџету Републике Српске.